

Abril 1998

núm. 188

175 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

750 ANIVERSARI DE LA PARRÒQUIA

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

GORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Lucia Caldés	Celso Calviño
Francina Capellà	Miquel Cardell
Sebastià Cardell	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcies	Miquel Janer
Franc Jaume	Joan Jaume
Coloma Julià	Benet Llompart
Antoni Llompart	Jaume Manresa
Llorenç Mascaró	Antoni Monserrat
Apol·lònia M. Monserrat	Joan Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margalida Palou
Bartomeu Prohens	Nanda Ramon
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Jaume Salvà	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Joan Socies	Arnau Tomàs
Gabriel Thomàs	Antoni Vadell
Jeroni Tomàs	Francesc Verdera
Bàrbara Verdera	

IMPRIMEIX

T. TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

Un rèquiem per fora vila

El mercat sempre troba un subterfugi per tal de sortejar, burlar o esquivar les dificultats legals. El furor d'un elevat percentatge d'europeus amb possibilitats econòmiques de sobra per instal·lar la residència a Mallorca conduirà -en un termini ben breu i si un tomb en la demanda no hi posa remei- a la urbanització camuflada de la major part del sòl rústic de l'illa.

El fenomen que els geògrafs anomenen "rururbanització" (transformació camuflada d'allò agrari en residència), o californització, o transformació de l'illa en una Florida alemanya, un districte metropolità de regulars dimensions és a punt de consolidar-se.

Els ecologistes insisteixen que "Mallorca és un solar, i la nova autopista de Llevant n'és el carrer principal". A falta de concretar aquest enunciat, queda clar que l'atomització del sòl rústic crea un hàbitat per a privilegiats a costa d'alterar radicalment les tradicions i els enclaus mallorquins més característics.

En primer lloc, el nou model a què ens aboca la parcel·lació indiscriminada (beneïda i santificada per la Llei de Sòl Rústic) s'endurà les escasses explotacions agrícoles que encara subsisteixen. L'absència de rendibilitat i d'incentius governamentals contribuirà a aquest trasllat d'ús de sòl rústic i agrícola. De cara al futur, també és important l'asfíxia completa de les activitats dels excursionistes. La segregació en massa comporta el tancat de les finques resultants, el tancament de camins i la interposició de noves barreres que no existien amb els propietaris anteriors.

Sembla que assistim a un procés irreversible. Possessions de cinquanta hectàrees subdividides en vint o trenta lots no seran reagrupades mai més. La dificultat burocràtica que això comportaria és enorme. Es dona la paradoxa que avui és més fàcil dur a terme i desenvolupar una urbanització encoberta d'una finca rústica que no una urbanització en condicions, els terminis de la qual tripliquen els anteriors.

De moment, quatre finques grans han optat a la rururbanització: son Alegre, de Santanyí; Muleta, de Sóller, ses Basses, d'Andratx i Mitja Mar, de Manacor. Tres milions de metres quadrats es posaran en venda amb la falta de respecte que la pràctica totalitat d'aquest tipus de depredacions provoca: desaparició dels antics camins rurals i agrícoles, tancament dels passos tradicionals, destrucció de les parets seques i un llarg etcètera.

En el cas concret de Lluçmajor, la Llei de Sòl Rústic es disposa a provocar el quart "boom" urbanístic del darrer mig segle. Primer foren els hotels de la cosa, després l'allau d'apartaments, declarats o no, i el rosari d'urbanitzacions que recorre, excepte casos ben comptats, el litoral llucmajorer. En tercer lloc, l'explosió de les casetes que va deixar la nostra fora vila saturada de construccions i també de petits camps de concentració (ja se sap que els anomenats "xaleters" sempre han donat prioritat a les tanques de les noves propietats).

Ara, en el quart i ja darrera el cantó, la ruralia de Lluçmajor serà ocupada per centreuropeus, d'alt poder econòmic i procedents de països amb monedes molt fortes -sovint transportades com a diner negre- i gens reticents a invertir-les en una casa d'un estil pseudomallorquí. Amb la legislació actual, Lluçmajor prest serà una barriada més d'una unitat urbana insular. Es tracta, idò, d'entonar un rèquiem per la fora vila, amb lletra i música d'una iniciativa legislativa del Govern balear. ◆

Plenari de l'Ajuntament (30-III-98)

L'Ajuntament contra el nou "Bonobús" de l'EMT

Arnau Tomàs

- En un ple maratonianà que va començar a les 10 del vespre i va acabar a les 3 de la matinada, fou aprovada també pel govern municipal una moció presentada conjuntament pels grups del PSOE i PSM, relativa al nou "Bonobús" de l'EMT, oposant-se per unanimitat al preu de 1.500 pta. per als no empadronats a Palma, i que només en pagaran 775. Els portantveus del PSOE i del PSM digueren que es tracta d'una autèntica discriminació cap als ciutadans de Lluçmajor, els vehicles dels quals s'endinsen al nostre terme, a més que aquests augments diferencials de preus no fomenten l'ús del transport públic.

Amb l'abstenció del PSOE fou aprovada l'ordenança reguladora de tenença de cans, que sanciona l'abandonament d'aquests i tenir-los a lloure pels carrers, places i finques. Segons el càlcul del regidor d'Agricultura, Sebastià Artigues, en el terme existeixen devers sis o vuit mil cans, per la qual cosa el portantveu dels socialistes, Antoni Garcies, va explicar que aquesta normativa sense un cens i sense un sistema de control sanitari adient "esdevindrà paper banyat".

Tot i que al final s'aprovà per unanimitat, també va ser molt discutit un conveni de subvenció per al preparador físic de futbol base del CD Espanya i A. Garcies va lamentar que aquestes subvencions s'atorguin sense cap base ni reglament.

El nomenament del nou Interventor de SOSEGUR fou aprovat amb el vot en contra del grup socialista, tot al·legant que resulta una despesa econòmica innecessària.

Revisió del Pla urbanístic

Fou llargament discutida l'aprovació, amb el vot en contra de l'oposició PSOE-PSM, de l'avanç de la revisió del Pla General del municipi. Garcies va dir que aquest Pla contempla idees ecologistes amb unes altres que no ho són, i per això resulta un document fluix, que tindrà moltes al·legacions. "Dubtam -va afegir- que surti endavant". Antoni Llompart, del PSM es va expressar en termes semblants, tot manifestant que "amb aquest Pla no anam enlloc". No obstant, Joan J. Jaume, el regidor d'Urbanisme, manifestà que el document només és un avanç, però que resulta tan ampli com vàlid.

Una moció del PSOE demanant una normativa reguladora d'instal·lació d'antenes parabòliques, fou rebutjada pel govern municipal fins que no s'inclouï en el nou Pla General una ordenança que reguli la instal·lació d'aquestes antenes.

Una altra moció del PSOE demanant la millora dels camins rurals fou exposada al plenari i el tinent de batle, Lluç Tomàs, va contestar que s'estan arreglant en la mesura possible aquests camins i que hi ha 42 milions presupostats per aquest concepte.

A més de ser novament rebutjada, fou també molt discutida una altra moció del PSOE sobre el foment de la llengua catalana. Rabasco es va lamentar que el PSOE defensi tan fermament una llengua que "no és la de Mallorca". Va afegir, també que "incluso a los barrenderos se les exige que hablen en catalán".

Malgrat aquesta sessió tan llarga, a les dues de la matinada el govern municipal presentà una moció de urgència de la qual fou vetada en contra per l'oposició, relativa a la suspensió per part del CIM, de la Urbanització de Tollerie, ja que no té recursos hidràulics. El regidor d'Urbanisme, J. Jaume, va dir que aquesta urbanització té tots els requisits legals, entre ells el suficient subministrament d'aigua potable. Però tant el PSOE com el PSM, se felicitaran per la iniciativa del CIM de paraitzar Tollerie, manifestant entre altres raons que els aqüífers es troben sota mínims, i que s'ha de posar fre a tanta expansió urbanística, advocant pel creixement car. Contràriament, Rabasco va atacar aquesta política restrictiva del CIM que va en contra del progrés del municipi, que "a s'Arenal ja no hi ha cap metre quadrat per edificar". ♦

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.

N.I.F. B 07814650

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat**

*Des del passat febrer hi ha
un nou lampista a Lluçmajor.*

*Si teniu qualche problema
cri dau-nos.*

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 989/17 05 70
Lluçmajor

XI Aniversari de la Banda de Cornetes i Tambors

Fotos Fermin

El passat dia 26 de febrer es va celebrar al Restaurant Tropical l'XI Aniversari de la Banda de Cornetes i Tambors de Lluemajor. Van assistir a l'acte el batle Gaspar Oliver i els

padrins de la banda: el cantautor vilafranquer, Tomeu Penya, i la miss Balears 1993, Cristina Vera.

En el transcurs del sopar el batle va entregar uns obsequis als compo-

nents de la banda i en Tomeu va animar la festa cantant algunes de les seves darreres cançons. ♦

Processons de Setmana Santa

Dia 9, Dijous Sant

A les 20'30 h. Processó. Itinerari: Born, Bons Aires, Convent, Orient, Jaume II, Sant Miquel, Constitució, Plaça i Born. Acabada la processó la Coral "Amics de la Música" cantarà: Stabat Mater, Mandatum Novum i Ave Verum.

Dia 10, Divendres Sant

A les 20 h. Sermó, Davallament i Processó. Itinerari: Born, Plaça, Val, Convent, Sant Llorenç, Bisbe Taixequet, Plaça, Constitució, Plaça Sta. Catalina Thomàs. Acabada la processó la Coral cantarà: Hi eres tu?, Popule meu i Sepulto Domine.

Dia 12, Diumenge de Pasqua

A les 8 h. al Convent: Missa de Pasqua amb sermó de s'Enganaia i processó de s'Encontrada. Itinerari: Àngels, Olivera, Font, Plaça (Encontrada) i Born. ♦

Centenari del traspàs de la fundadora dels Sagrats Cors

El passat mes de març començaren a Campos els actes del primer centenari del traspàs de Sor Maria Rafela, fundadora dels Sagrats Cors.

El pregoner de tots els actes, Pere Ollers, va destacar la gran tasca humanitària i espiritual de Sor Maria Rafela, i el bisbe de Mallorca, Teodor Úbeda, va concelebrar una missa en la qual cantaren els Blavets de Lluç.

Tots els actes culminaran el març de 1999, amb la clausura del procés de beatificació de la mare fundadora iniciat el 1986. Al llarg de l'any el convent de Campos rebrà nombroses pelegrinacions d'arreu del món i sobretot d'aquells indrets on la congregació té convents oberts.

Sor Maria Rafela va fundar la Congregació de les Germanes Missioneres dels Sagrats Cors l'any 1891, quan tenia 77 anys. Ella va ser la primera mestra de Campos i hi va exercir una gran tasca humanitària i docent. ♦

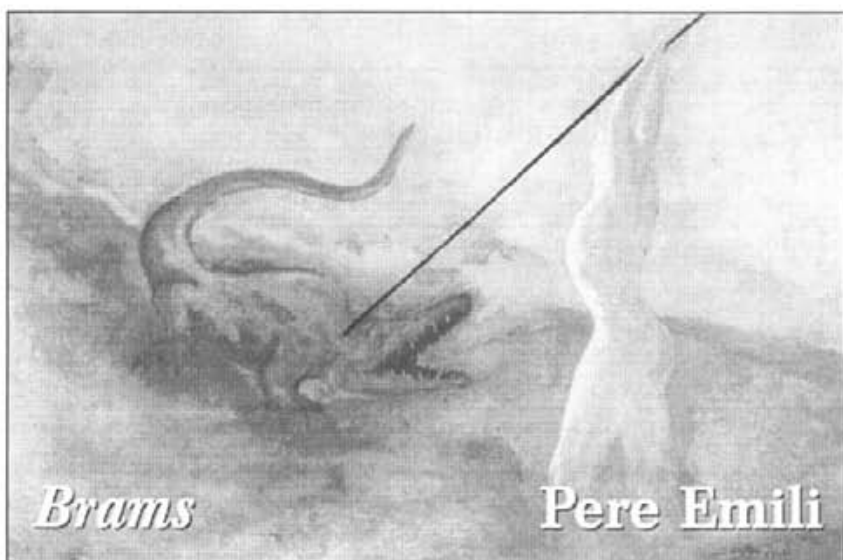
Exposició de Pere Emili a Felanitx

A. Artigues

Pere Emili exposa la seva darrera obra a la Sala d'Exposicions "SA NOSTRA" de Felanitx del 4 al 19 d'abril, de les 18 a les 20'30 h.

En la sèrie que Pere Emili presenta trobareu diversos mites populars: el Drac de na Coca, les Dones d'aigua, les bruixes, el Narcís... Quasi tots referents a elements primordials, bàsics, de la nostra cultura (mallorquina, catalana, mediterrània): l'aire, el foc, l'aigua, la terra, el bé i el mal.

El llenguatge és clar i entenedor: línies depurades, pinzellada fluïda, les

formes suggerides com en un món entrevist o somniat, sense massa detalls que desviïn l'atenció del substancial.

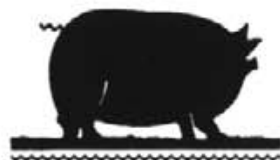
amb colors càlids -grocs, taronges, sienes, ocre, terres- que reforcen i transmeten la vida del mite contat. ♦

Conferències sobre el "Regne de Mallorca"

A.T.

Al local de l'Associació de Pensionistes i Jubilats de la 3a Edat del C. de Sant Joan, es va celebrar un cicle de tres conferències sobre el Regne de Mallorca, a càrrec de Miquel Ballester, historiador que treballa en el departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Campos i coautor de llibres sobre la història local de l'esmentat municipi.

Aquestes conferències tengueren una assistència nombrosa de públic de la 3a Edat, tal vegada per l'interès de poder prendre part els assistents a les tres conferències, a uns viatges culturals de 5 dies per fora de l'illa, subvencionats pel Consell Insular de Mallorca. ♦

SEMAR

Indústries Semar, s.a

C/ Tomàs Morral, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Antoni Cardell, guanyador del Premi Escolar Planeta

Un llucmajorer, Antoni Cardell Calafat, estudiant de sisè curs de Primària al C.P. Jaume III, ha estat el guanyador del 28 Premi Escolar Planeta, al qual han participat devuit mil estudiants de tot l'Estat, d'edats compreses entre els nou i els setze anys. Només setanta-tres d'aquests participants contestaren correctament els cinc qüestionaris de deu preguntes, i entre aquests finalistes es va dur a terme el sorteig final que va atorgar els distints premis, entre ells el primer, que ha estat per aquest estudiant llucmajorer, i li va ser lliurat oficialment pel Director de l'Editorial Planeta, José Manuel Lara, després de ser convidat a visitar les seues principals a Barcelona d'aquesta important empresa editorial. La dotació material del premi consisteix en dues-centes cinquanta mil pessetes en llibres i altres dues-centes cinquanta mil pessetes en metàl·lic. Així mateix Editorial Planeta farà un obsequi de 25.000 pessetes en llibres al col·legi de l'estudiant guanyador.

És igualment destacable que, en els vint-i-vuit anys d'existència del Premi Escolar Planeta, és la primera vegada que un dels tres premis més importants ve a Mallorca. Enhorabona, Antoni Cardell Calafat. ♦

Un 3er premi en gloses

En el VI Concurs de Gloses organitzat per l'Associació Amics de la Glosa, d'enguany, amb diada final celebrada a Son Ferriol, obtingué un tercer premi el nostre amic i col·laborador Tomeu Shert.

La glosa premiada és la següent:

La prunera

Vós teniu una prunera
d'un aspecte senyorial,
Quan té florida esponera,
és el brot de primavera
més alt del vostre corral.

Cap al cel ella s'empina
impregnada de verdor;
la prunera amb fulla fina,
carregada de fruitor,
és quan és més gegantina.

Sa creixença capritxosa
de la prunera valuosa
recolza dalt la paret.
Vós, veïnada generosa,
em feis part del dolç esplet.

Essent, com és, ella vostra,
que cuidau amb tot esment,
em deis carinyosament:
"colliu prunes, lliurement,
les que pengen dins ca-vostre". ♦

II Caravana pel Sàhara

El Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació en col·laboració amb l'Associació d'Amics del Poble Saharià ha engegat una campanya per contribuir a fer possible un referèndum lliure i democràtic per al Poble Saharaui. Es compraran vehicles i camions i en els mesos de març i abril es durà a terme **una recollida de llanes de tonyina i sardina**, que contribuirà a la manutenció dels refugiats saharians durant el seu trasllat pel desert.

Si voleu més informació dirigiu-vos a l'ajuntament o al Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, C/ General Riera, 67. Tel. 29 70 53. ♦

“Line” al Teatre Recreatiu

Coloma Julià
Foto: J. Garcia-Delgado

El passat 4 d'abril el grup de teatre CUT va escenificar “LINE” de l'actor contemporani Israel Horovitz, “on en clau de comèdia es pot veure una crítica social a la competitivitat. Poder i Competició, podria ser el resum vàlid i universal de l'obra. Cinc persones, cinc animals humans, que estan fent una cua, que lluiten, a la ciutat, per aconseguir... no importa què, és el de menys. Podria ser el Primer Premi d'un Concurs de Break o ser, el primer a entrar a les Rebaixes de “El Corte Inglés”. Tant se val. El cas és que només hi pot haver un Primer i només Un. O no? Qualsevol arma és bona, no els importarà gens si a la fi aconseguen el que volen”.

Amb ella varem guanyar l'Accèsit a la millor obra de conjunt en el 16è Concurs de Teatre “Vila de Mislata” 1997 al País Valencià.

L'obra d'Israel Horovitz, traduïda per Xavier Borràs va ser representada per Manel Monroy, Pere Orell, Miquel A. Fluxà, Luca Bonadei i Aina M. Gimeno, sota el disseny d'il·luminació de Joan Borràs.

CUT va néixer el novembre de 1995 al voltant d'un projecte teatral, el de fer un teatre urbà i viu, on el públic pogués veure damunt l'escenari, una imatge de la realitat del seu voltant.

El primer muntatge que es plantejaren va ser “El treball allibera”, espectacle estructurat en una sèrie d'històries curtes sobre la problemàtica del treball al món juvenil, la seva manca, la seva precarietat, la influència d'aquests problemes, tractats en clau d'humor.

Aquesta obra es va estrenar a Palma el 1996 i va ser representada a diferents pobles de Mallorca, a la sala Art Brut de Barcelona i també al VIII Festival Internacional de Teatre de la Comunitat de Madrid.

Tenguérem l'oportunitat de gaudir d'aquest muntatge al Teatre Recreatiu, el 4 d'abril, i el dia anterior l'havien tenguda alguns alumnes de l'IES Lluçmajor. ♦

8

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIAS

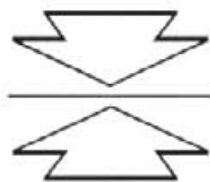
Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICIS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17 a 19'30 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

METGE OCULISTA

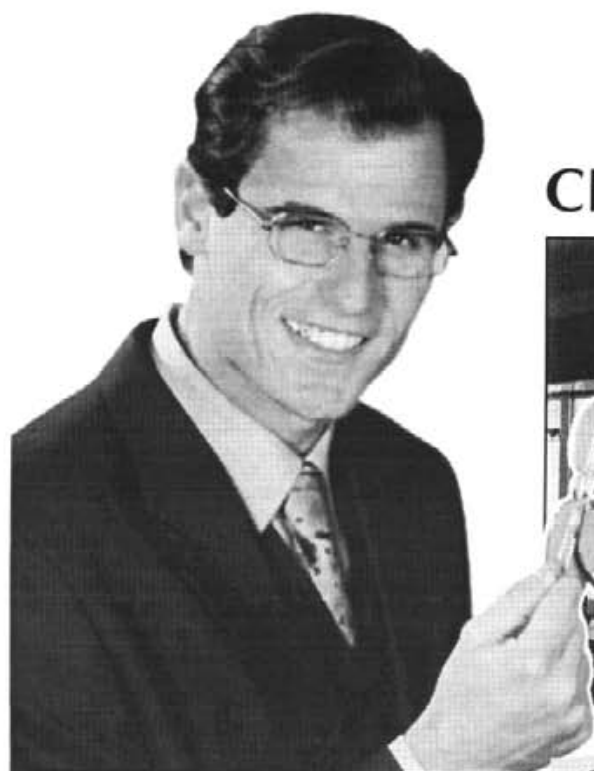
Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

CENTROS OPTICOS FLORIDA

PRÓXIMA INAUGURACIÓN

▶▶▶ Gran Vía Colón, 57 - INCA ◀◀◀

**CON LA COMPRA DE UNAS GAFAS
CON CRISTALES PROGRESIVOS,
LE REGALAMOS OTRAS CON
CRISTALES PROGRESIVOS**

C/. Bous, 123 Tel.: 971 85 50 00 SINEU • C/. San Jorge, 16 Tel.: 971 82 23 35 PORTO CRISTO • C/. Teodoro Canet, 12 Tel.: 971 89 70 29 PUERTO DE ALCUDIA
C/. Sala, 1º bajos Tel.: 971 64 75 50 PORRERES • C/. Plaça, 18 Tel.: 971 65 10 28 CAMPOS • Avda. Alejandro Rosselló, 17 (Esq. C/. Fc. Vicens) Tel.: 971 71 25 70 PALMA
Avda. Bon Temps, L5 Tel.: 971 58 75 05 CALA MILLOR • Plaza Ramon Llull, 1 Tel.: 971 55 28 7 MANACOR • C/. Jorge Sabat, 5 Tel.: 971 58 40 18 FELANITX
C/. Ciutat, 48 Tel.: 971 82 95 06 ARTÀ

*Dn. Oriol Franco Centellas, Optico Diplomado (Director Tienda)
Srta. Maria José Ripoll, Directora Marketing*

**El dissabte, 28 de març es va inaugurar
a Lluçmajor la 14ª tenda del
Grup Optica Florida
al C/. Sa Fira, 5**

S'Arenal

Inauguració dels nous vestuaris al Polispòrtiu de S'Arenal.

Millores al Polispòrtiu de S'Arenal

Tomeu Sbert

- Dies passats es va procedir a la inauguració de diverses millores realitzades al Camp municipal d'esports de son Verí Nou. El fabulós creixement de S'Arenal en les darreres dècades ha propiciat la necessitat d'instal·lacions esportives adequades. Del pintoresc i vetust "Camp Roses" ja no queda quasi més que el record.

S'Arenal, des de fa uns anys compta amb dos polispòrtius coberts i construïts segons les exigències modernes. Un, a la part llucmajorera i un altre a la ciutadana.

A son Verí Nou, construït el camp de futbol, on juga els partits de casa l'equip tercerdivisionari, i devers una dotzena més d'equips de futbol base, anaven faltant més instal·lacions per a la pràctica d'altres esports, i sobretot, més vestuaris.

Tres foren els vestuaris inaugurats l'altra setmana, dos de recent construcció, sota les esplèndides tribunes cobertes amb què compta el terreny de joc.

Sabem que la positiva circumstància de construir el nou Institut, devora l'esmentat polispòrtiu, durà més necessitats pel que fa a les instal·lacions per a les pràctiques esportives.

Després de fer algunes consultes, de part d'aquesta revista a les autoritats civils llucmajoreres, ens han indicat que per a 1999 està previst construir dos nous vestuaris, un nou gimnàs, dues pistes polivalentes, una de futbol i bàs-

quet i una per a patinatge artístic, a més de reformar instal·lacions ja fetes i deteriorades per l'ús quotidià.

L'Ajuntament de Llucmajor també ha invertit uns tres milions de pessetes en paviment asfàltic, i així el públic té un més fàcil accés a les instal·lacions que ens ocupen. Les de nova construcció foren inaugurades dia 25 de març pel batle G. Oliver acompanyat de la majoria de regidors de l'equip de govern municipal.

Trofeu S.A.R. Princesa Sofia

Entre el 3 i l'11 d'aquest mes d'abril la nostra badia es veurà amb abundants veles blanques, embarcacions que solcaran les aigües cercant el triomf en el tradicional "Trofeu S.A.R. Princesa Sofia" de vela. Per començar, més inscripcions que mai, amb un total de 777 participants pertanyents a Itàlia, Alemanya, Suïssa, Grècia, Ucraïna, Bèlgica, Irlanda, Anglaterra, Mèxic, Àustria, Holanda, Dinamarca, Suècia, Andorra, Nova Zelanda, Hongria, Estats Units, Israel, República Txeca, Noruega, Finlàndia, Polònia, Rússia, Japó, Croàcia, Eslovènia i Espanya.

Tots els clubs nàutics de la badia coneixen les seves instal·lacions i hi col·laboren activament. El Club nàutic Arenal organitza algunes de les proves i regates.

Nous propietaris a Aquacity

El parc aquàtic d'Aquacity té nous propietaris: el cent per cent d'accions han estat venudes a l'empresa madri-

lenya Aspro-Ocio, la qual ja compta amb propietats diverses a Mallorca, com són Marineland i Aquapark de Calvià.

Les gestions de compra de l'Aquacity es duïen a terme des de fa mesos. Problemes causats per una sola persona impediren més rapidesa en l'operació, però superada la problemàtica es va procedir a la signatura de tots els accionistes venedors.

Aquacity es va inaugurar fa 11 anys i obrirà novament les portes al públic el proper 1 de maig.

Notícies breus

- Un grup de 128 persones majors de Barakaldo (País Basc) estaran a s'Arenal, en una trobada de gent major de Mallorca, entre ells, majoria arenalera. Oferiren una magnífica demostració de gimnàstica. En Jaume Oliver Maura els va recitar uns bells versos escrits especialment per a aquesta diada. Al grup basc se'ls feu entrega de l'estatuetta Il·lucmajorera del rei En Jaume III.

- L'equip de futbol de la UD Arenal, categoria cadette, es va proclamar campió d'aquesta temporada 97-98, sense conèixer la derrota i se'ls va retre un homenatge.

- Diumenge dia 29 es va iniciar la X Edició de la Challenge Tennis Arenal de Ciclisme. Hi haurà etapes els dies 5 i 19 d'abril i el 19 de maig, organitzat pel C.C. Arenal.

- Tota la zona de la Platja de Palma es va animar de cara a la imminent temporada turística. Es calcula que la Setmana Santa seran uns 25.000 turistes que ocuparan plaça hotelera.

- El divendres dia 17 se celebrarà un acte poètico-literari en què es donaran a conèixer els guanyadors del "II Certamen de Poesia s'Unió de s'Arenal", amb l'actuació del "Cor Musical Marina", de s'Arenal.

- El dissabte dia 18, a les 20:30 h. celebració del "IX Recital es Pont de ses Set Boques". Els dos actes culturals tendran per escenari l'antiga capella del carrer de la Vicaria. Entre els rapsodes actuants hi ha: J. Rebolledí, C. Riutort, M. Santaner, D. Tomàs, M. Capellà, P. Cañellas, Josep Ll. Gallardo, A. Salvà, Maria A. Alzamora, Maria A. Vich, J. Mulet, M. Cañellas, S. Vallespir, J. Ferrer, M. Monserrat, S. Salvà, M. Salvà, A. Noguera, J. Casadesús, Maria del P. Rebolledo, Maria del C. Roca, Bel M. Servera, Maria del C. Bonnín, P. Gil, M. Monserrat, J. Alzamora, J. Oliver, A. Chamiso, Miquel A. Ribot, entre algun altre. Són molts però s'ha de tenir en compte que es tracta de dues vetllades. Aquest acte es realitza sota la coordinació d'aquest informador, i sota el patrocini de Sa Nostra amb la col·laboració especial dels Ajuntament de Palma i de Lluçmajor.

- La Parròquia de s'Arenal celebra un ample programa d'actes religiosos amb motiu de la Setmana Santa.

- La Diada del Pancaritat tindrà lloc el diumenge de l'Àngel, dia 19 d'abril, començant amb una missa a la parròquia i seguidament tothom s'adreçarà al Pont de ses Set Boques per celebrar una diada d'autèntica amistat i alegria que també enguany esperam que assoleixi l'esplendor que es mereix. ♦

PREMI DIVER

El passat mes de gener, Joan Marc Garcia Morales va resultar guanyador del DIVER SORTEIG. A la foto, el veim en el moment en què el delegat de "SA NOSTRA" a Lluçmajor, D. Llorenç Clar, li fa entrega del premi. Enhorabona!

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

El 750 Aniversari

I. Barceló
Fotos: C. Julià

El passat dimarts, 26 de març, al teatre Recreatiu, es va celebrar l'acte d'obertura del 750è aniversari (14-III-1248) de la decisió del papa Innocenci IV, de prendre sota la seva protecció les esglésies de Mallorca.

Primerament, D. Damià Roig va fer una breu presentació en la qual demanà la participació popular als actes que al llarg de l'any s'aniran desenvolupant així com la necessitat que aquesta participació fos el més activa possible.

Acte seguit, la coral "Amics de la Música", dirigits per D. Sebastià Melià oferiren un grapat de cançons.

El Rector, D. Jaume Serra, va fer una petita història del que havia representat al seu moment la tutela de l'església de Mallorca per part del papa, dient que fou una reintroducció del cristianisme a l'illa, cosa que per-

Coral "Amics de la Música"

meté la primera organització religiosa del territori, mentre que l'organització civil no arribà fins al 1300. A partir del 1248 i fins avui la parròquia ha estat el punt de referència i de reunió del poble al llarg de 8 segles.

Aiximateix parlà del que havia de ser la parròquia d'avui en endavant, dels reptes actuals de la fe, la internacionalització, dels conflictes, problemes i mancances dels pobles, de cada vegada més propers, de l'economia capitalista i del mercat així com de la distribució dels béns, de manera cristiana. També va referir-se a l'harmonització de la ciència i de la religió i va finalitzar dient que la gran aportació del cristianisme és l'esperança i que la llavor sembrada fa 750 anys ha tingut el seu fruit. Va convidar tothom a la tasca amb les paraules "El camp és gran i les portes són obertes".

Tot seguit hi hagué la presentació d'objectius que es pretenen aconseguir durant aquest any per a la celebració del 750è aniversari, cosa que feren els coordinadors de cada un dels grups.

En nom del Grup de Cultura parlà en Miquel Cardell, dient que s'havien proposat una sèrie de tasques modestes i atractives, moltes de les quals no es realitzarien fins a la pròxima tardor si bé ja s'havia parlat amb l'inventariador de l'arxiu de Sant Felip Neri el qual s'ha ofert per donar un concert d'orgue al Convent.

Per part del Grup del Patrimoni, en Biel Pons digué que en els actes per a la commemoració es pretén anar més enllà de la història: es desitja fer la neteja de dos camins que duen a Gràcia i que són propietat de la parròquia, tasca per a la qual es demanaria la col.laboració del poble, de l'Ajuntament i Fodesma, la restauració d'una casa situada en arribar a Gràcia, per la qual es podria demanar ajut a l'Ajuntament, al CIM i a Patrimoni i també la restauració i el canvi d'emplaçament per a millor conservació de la darrera creu que es conserva, una creu gò-

12

Viajes
Xaloki, s.a
G.A.T. 687

I ara també al SUPERMERCAT PROHENS de
dilluns a divendres de les 17:30 a les 19:30
hores Tel. 12 01 64 • LLUCMAJOR

**OFERTES
ESPECIALS
LLARGUES
DISTÀNCIES
CIRCUÏTS
PER EUROPA**

C/ Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 44 22 50 • Fax. 44 11 10

S'ARENAL

Banda de Música

tica del S. XV.

Com a representant de les Comunitats educatives parlà en Bernat Ramon, el qual va explicar el que pensaven fer les tres escoles del poble: sensibilitzar l'alumnat que pertanyen a una comunitat històricament cristiana, realitzar una sèrie d'activitats en les àrees de Coneixement del

medi, i de Ciències socials, relacionades amb la nostra parròquia, col·laborar en la neteja dels camins que duen a Gràcia, fer una repoblació forestal i comunicar al professorat i a les famílies a través dels alumnes quan i com es duran a terme les activitats programades.

La tasca que el grup d'Acció Social pensa dur a terme fou exposada per na Margalida Artigues: un casal per a joves, que sigui el lloc on es puguin reunir sense necessitat d'anar només a un bar, i un centre d'acollida per a gent marginada.

Finalment, en Francesc X. Tomàs va manifestar quina seria l'aportació dels mitjans de comunicació locals, TV i revista. La televisió informarà puntualment dels actes que es realitzaran i a més farà un vídeo en què s'explicarà la història i característiques arquitectòniques de l'església de

Sant Miquel.

Tancà l'acte la Banda de Música de Lluemajor, sota batuta de D. Vicenç Castellano que interpretà sis peces, dues marxes i quatre pasdobles que foren el punt i final de l'acte. ♦

D. Jaume Serra, Rector de la Parròquia

13

Restaurant

"AL SEU GUST"

CHEF:
DEP MARTÍNEZ

LOCAL CLIMATITZAT

MENÚ DIARIS

TANCAT EL DIMARTS

C/. NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

Quatre mots

L'escriptura del foc

Antònia Font

Es aquest el títol del darrer llibre presentat per Sebastià Alzamora, el qual ens ofereix ara no un recull de bons poemes sinó una biografia, la de Gabriel Janer Manila. Vegem, doncs, què ens explica de nou, i en quatre mots, en Sebastià.

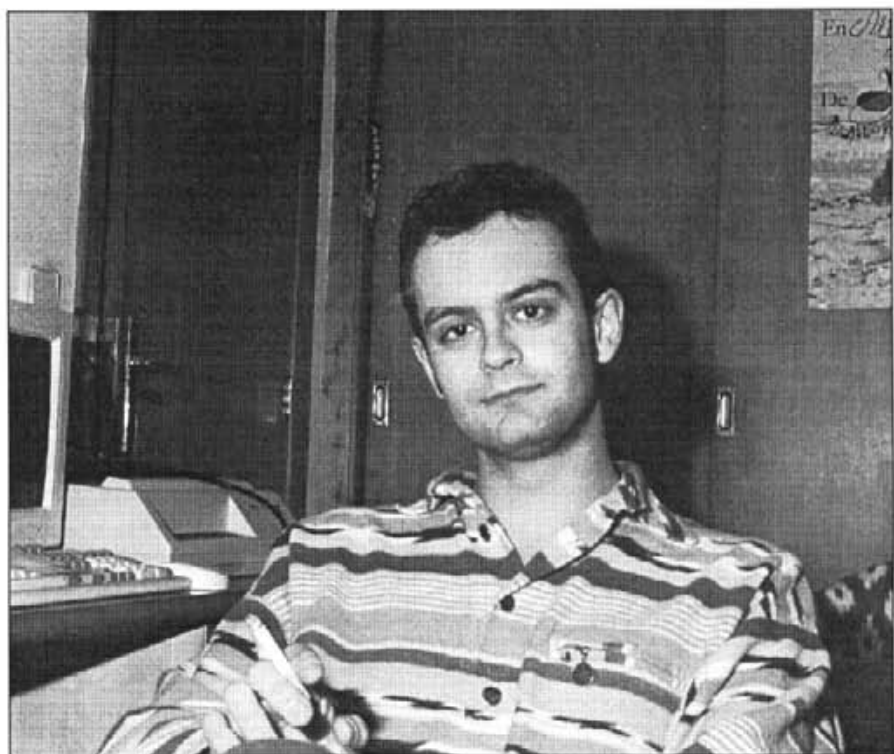
- Es la primera experiència com a biògraf, o ja havies treballat abans en texts d'aquest tipus? T'ha agradat?

La veritat, és que la biografia com a gènere no m'interessa gaire, i no crec que es pugui dir que L'escriptura del foc sigui una biografia; més aviat és una entrevista que, per la seva extensió, acaba adquirint elements d'altres gèneres com el reportatge o la narració. Es també, i sobretot, una xerrada en la qual una persona més gran i una més jove, donen una visió contrastada de la història recent de Mallorca: la post-guerra, la cultura i literatura durant el franquisme, etc.

- Què ens destacaries de l'obra i del personatge biografat?

Del llibre, en destacaria la voluntat de ser agradable. És un llibre escrit amb la intenció d'agradar, d'enganxar l'autor fugint de la rigidesa documental de la biografia i cercant la potència d'una novel·la.

Del personatge, en canvi, em va cridar molt l'atenció

la seva habilitat innata per la narració. Es un narrador instintiu tant de paraula com per escrit. Justament, un dels reptes amb què em vaig trobar, va ser el de traslladar per escrit aquesta narrativitat oral que posseeix Gabriel Janer.

- Com vius el món de les lletres des de Barcelona, ara que vius allà?

Amb grans il·lusions i grans decepcions alternativament. Crec que la literatura catalana d'avui, per dir-ho aviat, no està tan malament com alguns voldrien fer pensar, però tampoc tan bé com tots desitjaríem.

- Ens sorprendràs aviat amb un altre poemari, o tens altres projectes professionals que ens puguis explicar que no siguin exactament un llibre?

Tinc diversos projectes d'escriptura: una novel·la curta a mig fer, que serà una història sobre el temps, la identitat i la por; un llibre de poesia, però del qual encara només n' existeixen algunes notes i apunts; i un encàrrec, compartit amb l'Elisenda, sobre la modernitat en la literatura. ♦

14

COSMETICA
PERFUMERIA
REGALS
ROBA INTERIOR

*Infants, home i dona
Cursos de Brodats Artesans*

C/. Major, 101 - Tel. 12 01 34 - Lluçmajor

Bezaristes, músics, faroners, andròlegs i altres tècnics i artistes

Maties Garcias

¿És la premsa una eina de comunicació neutral, amb la qual es contenen les coses que passen com a l'acta d'un notari? ¿O és l'instrument que quan tria els fets i els personatges ja pren partit i en dona una interpretació, de vegades esbiaixada o subjectiva?

Qui vulgui fer-ne una tesi pot seguir l'esclat periodístic que ha provocat un incident acadèmic entre el nostre Miquel Bezars, cap d'estudis d'un institut ciutadà, i un col·lega seu militant de ben cridaners *barcos de requilla*. La polèmica, amb opinions i interpretacions d'un vent i de l'altre, ha transcendit l'àmbit educatiu i s'ha ventilat per tota la premsa, i hem sabut que dos llucmajorers n'eren protagonistes en el mateix bàndol: el ja anomenat professor-escriptor Bezars i na Margalida Antich, secretària del centre. Hi ha diaris que fins i tot que han parlat del *bezarisme*, que per a uns, en aquesta mena de polèmiques, deu ser l'equivalent del seny i la mesura, i per a altres -crec que injustament- el sinònim de la traïció i el col·laboracionisme.

El món de les lletres, aquesta mesada, ha conegut el protagonisme d'en Sebastià Alzamora, que ha escrit *Gabriel Janer Manila. L'escriptura de foc*, un llibre-entrevista-reportatge sobre el novel·lista. Com que aquest en certs ambients literaris és centre de polèmiques, el llibre de n'Alzamora no passarà desapercebut.

I de les lletres a les músiques, on les coses van ben trempades. No tan sols perquè els Músics i Joves Balladors de Lluçmajor alegraren unes festes del barri de la Soledat, sinó perquè la gran nit d'en Biel Majoral, amb un Teatre Principal ple de gom a gom, també ha tenguut protagonistes llucmajorers: els músics Andreu Julià, Tomeu Puigserver i el percussionista Fontelles, que és valencià però que molt sovint toca amb la nostra Banda. Tots han sortit en foto de color a primera plana del "Balears" acompanyant el cantador algaidí.

Com que en el món hi ha de tot, aquí també tenim personal que toca moltes tecles, com és el cas d'en Pere Bonet, que està al capdavant de tots els faroners de les Bale-

ars i que viu a l'històric far de Portopí, tal com s'explica en un reportatge de "Brisas" dedicat als professionals de senyals marítimes. Però com que no totes les maquinàries són iguals, hi ha d'haver tècnics per a tot, com el doctor Mariano Rosselló Barberà, director del Centre d'Urologia, Andrologia i Sexologia, que amb tècniques i pròtesis diverses anuncia remeis per a les impotències masculines. A l'altra extrem, el professor Oliver s'interessa per les reflexions d'un monjo de Montserrat, tal com testimonia una foto del "Diario de Mallorca". Per un altre costat, en Benet Llompart i senyora, membres de la Plataforma antiautopista, fan cap al Consell Insular per cercar-hi (i trobar-hi) el suport del Pacte de Progrés.

Ara, qui pot estar content és el nostre habitual Toni Catany, a qui fins i tots els "adversaris" li reconeixen els mèrits. Pegau, sinó, un cop d'ull a l'entrevista que fa "El País" al fotògraf Xavier Miserachs, contrari a la fotografia artística, però que quan li demanen si no hi ha cap seguidor d'aquest estil que sigui bo, contesta: "Sí. El Toni Catany, per exemple. Està passant sempre una maroma difícilíssima que el podria fer caure en una cursilada inaguantable i no hi cau mai". ♦

15

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Quaderns de Fum Major

El millor Lluçmajor? (Els divendres, dejuni)

Miquel Cardell

El millor Lluçmajor... Els divendres mercat: La primera afirmació encapçalada sobre fons de color el cartell o pasquí o pàgina, la segona sura en lletra més pintoresca, un poc inclinada sobre fons blanc al centre de l'anunci, enrevoltada d'espardenyes, fruites, verdures i altres i altres objectes elevats a la categoria de símbols de les excel·lències d'una oferta més manco tradicional o nostrada... Així són, o així record, els anuncis d'aquesta campanya publicitària institucional que promou l'Ajuntament amb els doblers de tots. Sembla que l'objectiu és això, promocionar aquest mercat al qual és més difícil ja dir-li, segons vells costums, senzillament plaça. I deu estar bé que es promocioni, en la mesura que els seus destinataris principals hem deixat de ser en exclusiva els llucmajorers. Sembla també que l'objectiu indirecte de tal promoció és una certa imatge del poble o municipi: El millor Lluçmajor... I no és que no ens faci falta, una bona difusió i millora, tal com estan les coses.

Però a qui es dirigeix realment la campanya. No ho sé, en concec només les tanques a l'entrada del poble i una pàgina a una revista nova que em sembla descaradament pepera. Conguent els qui ens governen o administren, hauré de demanar als meus regidors que m'informin dels detalls econòmics i administratius d'aquest negoci. De moment, torn a llegir mentalment l'anunci i em planteig si aquesta no serà, com tantes campanyes pressumptament institucionals, publicitat política i partidista més o menys encoberta. Quin és realment es seu missatge? Que el millor Lluçmajor és el mercat famós i secular? Estaríem ben arreglats. Que al mercat s'hi troba el millor de Lluçmajor? No és mala idea, però passant revista als

placers no sembla un missatge extremadament precís. Que el divendres hi ha mercat és un fet innegable, i que aquest pot dur visitants i duros també ho sembla. Però, i això del millor Lluçmajor? Sonar, ja sona bé, i tal vegada en publicitat no es tracti de res més, tanmateix, que voleu que vos digui em sembla una afirmació molt rotunda, com si s'hi deixàs caure que tenim el millor Lluçmajor possible, o que aquesta excel·lència té alguna relació amb qui paga l'anunci, és a dir, l'Ajuntament, o qui, governant-hi, tendeix a identificar-s'hi en exclusiva, a fer-se'n seva tota la legitimitat que té i la que pugui perdre de propina.

***

Probablement, la millor cervesa del mon... diuen aquells, no gosant ser tan rotunds com els nostres publicitaris institucionals. La prudència, cert grau de moderació, no sobra mai. Mentre, l'afirmació em copeja la consciència i posa en marxa mecanis-

mes ineluctables al meu cervell cabota. Vivim realment al millor Lluçmajor possible, o en qualsevol cas, que és, de tota la complexitat que el nom amaga o assenyala, realment el millor, i quines potencialitats dona a entendre i suggereix l'eslògan?

El mes passat, amb no poc coratge o barra, dibuixava aquí mateix l'hipòtesi d'una certa -o vàries, o una amb moltes cares- llucmajoritat, o llucmajoreritat com a memòria compartida, com una certa cultura intermediària entre passat i present, entre individu i grup, home i paisatge.

El passat, però, canvia sempre amb el present, amb els presents del present: és constantment reinterpretat, i aquestes reinterpretacions depenen en bona part del futur, de la imatge més o menys conscient o implícita del futur que volem. Tanquem el capítol teòric afegint que, pot ser, ser Lluçmajorer implica també un acte d'identificació més o menys voluntària o resignada, implica una, alguna,

17

EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

visió de futur, un cert projecte; una imatge del millor Lluçmajor (i qui sap si, inevitablement, fent-li el contrapés i esperonant-la, una altra imatge, en negatiu, del pitjor Lluçmajor).

Sóm al territori dels desitjos personals, que, en esdevenir col·lectius, com és ara, esdevenen polítics. Per activa o per passiva, tan si vols com si no vols.

***

Crec, deixau-me que ja ho escrigui ben clar i català de la vila, que no vivim al millor dels Lluçmajors, i que

en massa aspectes sembla que no hi anam gens encaminats. Començant per la política, que acaba sent mirall del millor i el pitjor d'una societat: amb els vots majoritaris més o manco mercadejats, marca la facticitat, la realitat decisòria de la nostra vida institucional, i de tots els seus efectes socials, una majoria que entén el poder com a finalitat i carta blanca, com a purs instruments d'autoperpetuació i esborra així el debat i la negociació de l'àmbit del possible, en un exercici de crispació, ceguesa i sordera que debilita fins a fer-ne fantasmagoria, ficció, tràmit enganyable i coartada el bessó central del conuiu democrà-

tic: el debat, la diferència, el contrast i la possibilitat de conuiu i coniuire-hi. En aquest clima, el millor Lluçmajor esdevé una mentida, un impossible, un límit; el Lluçmajor a mida pels interessos d'uns pocs, d'una part: el pitjor Lluçmajor: el de l'exclusió i l'abús, la intolerància i el silenci, les decisions per orgues i sense debat, la propaganda i l'eslògan que substitueix l'observació seriosa de la realitat, l'anàlisi, la planificació ponderada, el consens...

La desintegració en nuclis urbans o suburbials que s'ignoren mútuament i volten per Palma, la desestructuració econòmica i social cap al monocultiu turístic, el desgavell urbanístic que passa per l'excessiva construcció possible, la tolerància amb el caos xaleter, les autopistes incondicionalment admeses en contra de molts... l'absoluta complaença i complicitat davant la marginació i degeneració de la nostra llengua, la nul·la acció integradora de l'enorme col·lectiu immigrat -i ara, l'alemany- quan no el foment del problema ètnic com a font de vots o arma contra certes opcions polítiques; ... la manca d'una política cultural digna de tal nom; el menfotisme absolut de cara al patrimoni, del centre de la vila a la siqueta de la Font de Randa que els xaleters es carreguen en total impunitat fins al magnífic jaciment de Capocorb abandonat a l'oblit, sense cap consideració dels mil atractius turístics -i els beneficis culturals, mediambientals, simplement patrimonials que es deixen perdre per aquest camí... una llista inacabable de millors Lluçmajors que haurien de començar sempre per la consciència de pertànyer a un àmbit comú, que Lluçmajor són tots i és de tots els Lluçmajorers: que el debat, enlloc de fingit o defugit quan no perseguit, hauria de ser la base, que només d'un conuiu dialogant en pot néixer un millor Lluçmajor, que ja ho seria només d'emprendre aquest camí...

***

I que ho és en la mesura que l'empren, que hi ha persones i grups que demostren dia a dia que és possible, i així el fan: des d'aquell que fa bé la seva feina al qui procura no aparcar de manera que emprengi el trànsit, tants i tants que fan la seva aportació a la vila, desinteressada o

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

Dia 3 de Maig

ESPECIAL DIA DE LA MARE

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

*Gran exposició de plateria
de la firma de **Pedro Duran**.*

*Canelobres, gerres, plats, palanganes,
làmpares, marcs, etc, etc.*

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

per l'interès, l'impuls, la necessitat de materilitzar, de tocar amb les mans, anc que sia una mica, la realitat d'un somni.

***

El Lluçmajor oficial i institucional sembla ignorar, quan no odiar en bona mesura i obertament, aquest altre poble que també prova d'existir. I no ho dic per prejudicis dels seus i els nostres: parl de fets i actituds reals, lamentables, i dels seus resultats. I no fa molt, asseguts a la mateixa taula, cooperant al projecte festiu i cívic de la commemoració dels set segles i mig de la bula de les esglésies del repoblament, persones i grups ben distints hem tornat a demostrar que hi ha altres maneres de fer les coses.

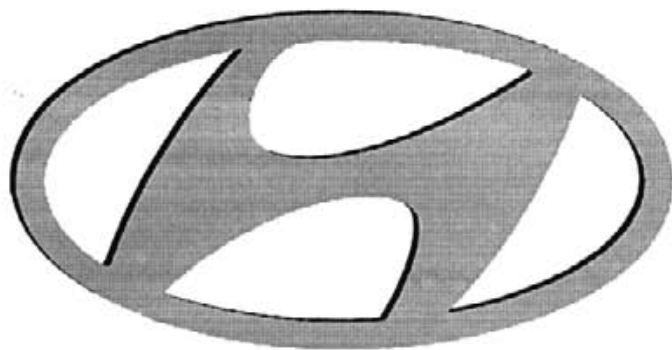
Llàstima que aquest perllongat dijuni democràtic, aquesta quaresma d'abstinències convencionals imposades, de vells vicis que duren massa i tot ho enverinen, ens afebleixi el conuiu i un futur que no semblam voler discutir obertament i a fons. El millor Lluçmajor? És massa sovint un desig, una negació, l'ombra en negatiu que

presentim a força de dijunis mascles per força, de bufetades factiques.

***

Plàcida, carregada de sentiment, dolça i calenta m'acompanya la música del compositor i bateria italià Aldo Romano mentre vaig escrivint i s'escola per la finestra un horabaixa lluminós, primaveral, diàfan, perfecte. Voldria escriure que el millor Lluçmajor és tal vegada la perspectiva asossegada i sense motos de les teulades de la vila, amb el portaavions angèlic i terral de l'església presidint-ho tot plegat i observant el retorn d'oronelles i falcies: però l'impacte visual d'alguna massa de pisos excessiva, que no hi cap ni hi encaixa m'adverteix contra optimismes sentimentals. Voldria retreure, ara que a ponent s'encenen neons de pruna, taronges de caliu, i tot comença a grisejar amb blaus i coures que el millor Lluçmajor és l'esclat primaveral als nostres camps, però veig xalets horteres, pneumàtics vells penjats a ametlers que es moren, màquines que arregussen garrigues per fer-hi urba-

nitzacions sense aigua, suburbials pistes de cotxes, golfs de ciència ficció, autopistes per força... El millor Lluçmajor és un secret autobiogràfic, el millor Lluçmajor és un somni o un record. Els únics paradisos són els perduts, o els inabastables. Els únics paradisos són aquells que encara ens mouen a enyorar-los o encaçar-los; aquells que, fatigats i tenaços, ens pesen a les mans de l'esperança amb el pes d'una llavor, que és un pes més lleuger que el d'un cadàver, del mort que vetlam aquest llarg divendres de dejuni fomentat i escèptic. Clivelles entre el que hem perdut i el que voldríem guanyar, podríem tal vegada sembrar aquestes llavors, només perquè el millor Lluçmajor existís encara en forma d'il·lusió compartida. ◆

HYUNDAI

SERVEI

TALLER MECÀNIC J. TOMÀS • CARRER ANTONI MAURA, 50

TELF. I FAX: 66 14 72 • LLUCMAJOR

***Tenda: Obert de 8 h. a 12 h. i de 15 h. a 19 h. de dilluns a divendres.
Obert de 9.30 h. a 13.30 h. dissabtes dematins.***

Xerrades de cafè

Un bonobús que és un vertader abús

Un que escoltava.-

- Aquesta vegada sí que ens han pres per pagesos.
- Però, si ja no en queden, de pagesos...
- Ara es diuen de la part forana.
- D'una manera o de l'altra, el que és cert és que l'Ajuntament de Palma vol clavar la ganiveta a tots els que no estiguin empadronats al seu municipi.
- Bé, però encara no has dit què és aquesta casta de punyal...
- Idò li diuen el "bonobús", per viatjar amb els autobusos de l'anomenada EMT, de l'Ajuntament de Palma.
- Ah, ja! és aquesta tira de cartolina que val per deu viatges dins del terme de Palma i que costa 750 pessetes.
- Això mateix. Idò ara els responsables de l'EMT volen fer pagar 1.500 pessetes del "Bonobús" a qui no estigui empadronat al terme de Palma.
- Quasi res! Vaja una galtada per als de la part forana! Ens volen cobrar el doble que als palmessans.
- Diuen les intel·ligències d'aquest Ajuntament que ells no tenen perquè subvencionar qui no pertany al seu municipi.
- Idò trob que van equivocats, perquè no tenen en compte que Palma és la capital de Mallorca, i que, pel ma-

teix, és molt nombrosa la quantitat de persones que cada dia s'han de desplaçar a Palma per motius de treball o per anar a Son Dureta, per exemple.

- Figurat'to, només a s'Arenal de la part de Llucmajor, la gran quantitat de residents que per estar més enllà del Pont des Jueus hauran de pagar 1.500 pta. del nou "Bonobús".

- Serà un vertader abús...!
- El que és graciós és que constantment ens parlen que viatgem en transports públics i ens donen aquest exemple, doblant el "Bonobús".

- Si l'Ajuntament de Palma vol estalviar milions, que llevi les subvencions a les festes del Rocío i a d'altres que no són necessàries, ni nostres.

- O les del Consell Insular, que vol comprar impermeables vermells als seguidors del Mallorca...

- Aquestes subvencions no es llevaran, perquè són vots a favor.

- Idò que en cerquin allà on sigui, el que no es pot fer és discriminar econòmicament els residents de la part forana.

- Figura't, ara ja es parla que si prospera aquest nou "Bonobús", els municipis afectats prendran represàlies posant impostos pels residents a Palma.

- Només faltaria que tornàssim al temps del batle Mut i posar una retxa als palmessans, de "No passaran".

- De moment, aquest batle que tenim ara, ho és de segon llinatge.

- Però no prendrà cap mesura extrema contra el batle de Palma, perquè són del mateix partit.

- I el que més interessa a tots els llucmajorers és que vengui molta gent a Llucmajor.

- Amb "Bonobús" o sense... ♦

20

La Palmera

es fasser

Histodiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

SPORTS

ca'n salom

Sabates

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Llucmajor

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Llucmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Forti)
Tel.: 45 70 78 • PALMA

RECORDA: TOTES LES EMERGÈNCIES EN UN MATEIX TELÈFON.

112
UUDOS
TELÈFON D'EMERGÈNCIA

ACCIDENT DE TRÀNSIT, ACCIDENT DE TRÀNSIT,
INCENDI FORESTAL, INCENDI FORESTAL, ATAC DE
COR, INGRÈS URGENT A L'HOSPITAL, ROBA-
TORI, VIOLACIÓ, VIOLACIÓ,
ATACAMENT, VIOLACIÓ, VIOLACIÓ,
ACCIDENT DOMÈSTIC, SUÏCIDI,
INCENDI, NAUFRAGI, PART
PREMATUR, ESFONDRAMENT,
ESCÀNDOL PÚBLIC, VIOLACIÓ
DE DOMICILI, ASSASSINAT,
TORRENTADA, INUNDACIÓ,
EXPLOSIÓ DE GAS, ACCIDENT
LABORAL, TEMPESTAT, ACCIDENT
LLAMPS, ROBATORI, RESCAT
MUNTANYENC, ACCIDENT
MORTIU, RESCAT MARÍTIM,
ACCIDENT AERI, AGRESSIÓ,
ACCIDENTAMENT, BREGA,
DESCAPREGUT,
GADAGU

112
UUDOS
TELÈFON D'EMERGÈNCIA

LES 24 HORES DEL DIA
GRATUÏT I MULTILINGÜE

GOVERN BALEAR

Conselleria de la Funció Pública i Interior

De noms i de llocs

(LI)

Cas Frares

Les actuals Cases de Ca's Frares.

22

C. Calviño
F. Jaume
J. Jaume
A.M. Monserrat
J. Monserrat
F. Mut
Fotos: C. Julià.

Seguint la "Història de Lluçmajor" de Bartomeu Font i Obrador hem pogut proporcionar-vos l'evolució històrica d'una possessió i d'uns propietaris que han tingut un important pes específic dins la història de la nostra localitat. Tant a un, Don Bartomeu Font, com als

altres, la família Ripoll i Taberner de Cas Frares, des d'aquestes planes els volem donar les gràcies.

Pel camí de *Sa Torre* trobam, a mà esquerra, un caminó que ens du a una de les possessions més antigues i documentades de Lluçmajor: *Cas Frares*(1).

La finca actual és el resultat de la fusió en el segle XIX de dues possessions: *Cas Frares* i *Es Canyar*(2).

Cas Frares

Té la seva matriu a *L'Alqueriassa* del segle XIV(3). L'any 1484 era pro-

pietat del cavaller Berenguer de Galiana i, en el terme, era coneguda amb els noms de *l'Alqueria d'En Galiana*(4) i *el Canyar*(5). El 7 d'octubre de 1519 el cavaller de Galiana en va fer venda als Cartoixos de Valldemossa, era la segona vegada que l'establia(6).

En aquella data tenia com a veïna des la possessió de Joan Mas de *Capocorb*, alqueria de n'Antoni Tomàs de *Les Males Cases*, alqueria d'en Bartomeu Tomàs alies "*Taixequet*", torre d'en Joan Mut i alqueria d'en *Pedro Mut*. El Monestir de Valldemossa pagaria al cavaller Galiana un cens anual de 130 lliures, en el dia de

Sant Miquel (7).

El 26 de setembre de 1534 el Pare Miquel Vicens, com a procurador dels cartoixos, establí a perpètua enfiteusi la mateixa finca a Miquel Salvà i a la seva muller Damiana Socies de Lluçmajor (8).

L'inventari d'u d'agost del 1566, treballat per l'historiador Bartomeu Font, ens permet conèixer les finques que envoltaven l'heretat (9), ens dona la possibilitat de saber com eren les cases i les seves dependències, els objectes que hi havia... (10) i tenir idea de la importància de la possessió en aquells moments. Les cases que ens descriu no són, exactament, les que avui coneixem: hi ha la casa del molí de sang que té un sostre on dormen els missatges damunt una màrrega, i on es guarda el gra dins un cupet. La casa, pròpiament dita, amb tres cambres: la cambreta nova, la d'en Pau i la d'en Miquel Salvà, una cuina amb botiga i rebostet, un celler i la capella, protegida per un porxo, amb un retaulet de Nostra Senyora i amb sortida directa al pati on trobam una cisterna amb un poal de fusta reforçat amb cercols de ferro i un forn, per coure el pa, amb la pala i la forca a punt (11).

En el segle XVI, la major riquesa de la finca era el bestiar: Un cavall, dues mules somerines, un ase gorà, quatre muls, una egua, un poltre, dues someres, dues ruques, dos rucs, vuit bous, un bou no aregat, tres vaques, vint cabres i dues-centes ovelles (sis merdans, vint anyelles i dos xots passadors i, la resta, ovelles). (12)

El segon propietari de l'heretat fou en Miquel Salvà i Socies, casat amb na Francisca Mut, que estava destinat a continuar la branca dels Salvà de *Cas Frares* (13), començada pel seu pare, i que tenia les seves arrels en el comú tronc dels Salvà de *La Llapassa*. (14)

Els següents propietaris, en aquest segle, foren n'Antelm Salvà i el seu hereu, Miquel Salvà i Ferretjans. (15)

En el segle XVII els hereus foren n'Antelm, en Miquel, n'Antelm, Lloctinent del Procurador Reial i jurat, en Miquel i en Miquel (16).

És d'agrair l'inventari del 1616, del difunt Antelm Salvà, en què ens

El molí de sang ja surt a l'inventari del s. XVI.

dóna a conèixer els veïns i els béns d'aquesta possessió marinenca (17). Les parts de la casa anomenades en el document són: primera porxada, la cambra del difunt, la cambra de les fadrines, la cambra de l'hereu, el rebost, la cuina, la salera, la botiga del gra, el molí de sang i tres païsses (18).

El gra i el bestiar seguien essent la seva major riquesa i el formatge fet amb llet d'ovella i la llana eren de reconeguda qualitat. L'aviram era per al consum de la casa, cosa demostrada per la quantitat dels animals inscrits: dotze gallines, sis pollastres i mitja dotzena de coloms (19).

En els Cadastres del segle XVIII, 1702 i 1777, es valora la finca de *Cas Frares* en 6.000 lliures (20), quantitat important per l'època i que ens fan concients de la seva riquesa.

Les ovelles i cabres són senyats per evitar robatoris: una escapçada a l'orella esquerra i una osca darrera l'orella dreta (21).

L'any 1749, any de crisi social i econòmica, la "botiga de gra" encara no ha estat buidada. (22)

I és en aquest segle quan el carrer de *Mossèn Doi*, (actuals *Bons Aires*) agafà el nom de *Carrer de Cas Frares*, degut a que s'hi trobava la seva posada (23) grossa i ben vestida. (24)

En el segle XVIII, la família Salvà de *Cas Frares*, accedí a la propietat de *Son Verí d'Amunt o de Dalt* (25).

Compres fetes per en Miquel Salvà (26) i donació que el seu fill el Rdo. Miquel Salvà va fer al seu

germà, Antelm. I que des de les hores quedà vinculat a la branca principal de *Cas Frares* (27).

És, d'aquest segle, la reforma duita a terme per en Miquel Salvà de les cases de la possessió, mostra de l'arquitectura rural de l'època. (28)

El 6 de març de 1848 el canador Antoni Noguera presentà un document manuscrit amb els topònims de les tanques de la finca:

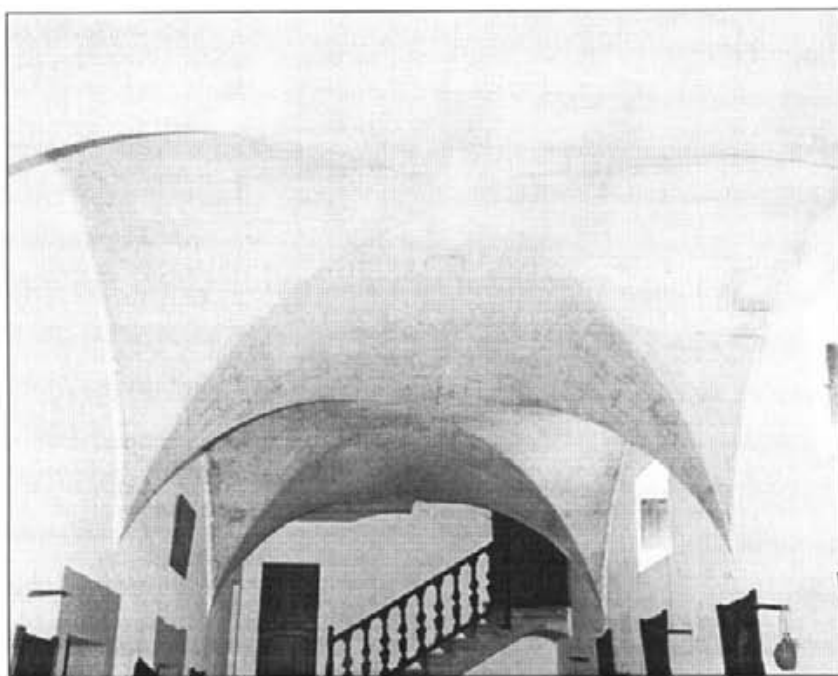
L'Era, es Figueral de Moro de davant sa Casa, es Figueral de Moro Vell, s'Hortal de sa Bassa, s'Hortal de sa Cova, sa Tanca de sa Vinya, Cisterneta, sa Tanca llarga de Prop, sa

Tanca Llarga d'Enfora, sa Pleta Llarga, sa Rota Nova des Esvaits, ets Esvaits, sa Tanca des Ravenissar, sa Tanca Plana, sa Pleta Redona, s'Hortal de sa Pleta Redona, sa Tanca des Cudilà (Codolar?), els Cocons. (29)

En el segle XIX la família Salvà de *Cas Frares* es fa amb la propietat des *Canyar* que fins a les hores havia estat propietat dels frares Trinitaris de *Ciutat*.

1. *Cas Frares* i es *Canyar* apareixen als Toms, II, III, IV, V i VI de la HISTORIA DE LLUCMAJOR de Don BARTOMEU FONT I OBRA-DOR. Editats per l'Ajuntament de Lluçmajor 1972-1995.

2. Sección LXII.- **Cals Frares i el Canyar.**- Estos dos antiguos predios que hoy forman una sola finca pertenecieron antiguamente a la familia Mas. La de **Salvà** viene poseyendo el primero desde principios del siglo XV. El segundo fue vendido por Miguel Mas a D. Gaspar Villalonga en el año 1545 y algún tiempo después fue propiedad de los frailes trinitarios. De éstos lo adquirió la familia **Salvà** adicionándolo a Cals Frares. Ambas heredades tienen una superficie de 483 cuarteradas. Sus tierras son de mediana fertilidad y algunas hay bien pobladas de almendral. Pág.47. Ferias de Lluçmajor 1972. EL TERMINO MUNICIPAL DE LLUCMAJOR. Manuscrito de Antonio Garcia Vidal (+ 1907). Introducción y Notas por

Les airoses voltes són una mostra de l'arquitectura rural del s. XVIII.

BARTOLOME FONT OBRADOR. Octubre MCMLXXII. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. Imprenta Moderna, Lluçmajor 1972.

3. S.XIV.- ALQUERIAS D'EN TAIXEQUET.- L'Alcariassa, extensa finca cuyo nombre se remonta al siglo XIV, hacía honor al concepto de alquería en grado superlativo, comprendiendo una extensión de varios kilómetros de superficie, entre Son Taixaquet y Sa Caseta, de la qual se segregaron entre otros predios, Son Taixaquet, **Ca's Frares**, Ses Males Cases, Son Munar y Son Misseró. Pàg.100. Tom II. HISTORIA DE LLUCMAJOR. Bartolome Font Obrador. Gráficas Miramar. Palma de Mallorca 1973.

4. Alquería d'En Galiana de Berenguer de Galiana, caballero. Pàg. 82. Tom II. HISTORIA DE LLUCMAJOR. Bartolome Font Obrador. Gráficas Miramar. Palma de Mallorca 1973.

5. Ya en el siglo XV **Ca's Frares** se conocía con el nombre de **El Canyar**, que se ha conservado en una de sus más dilatadas secciones: *Es Sementer des Canyar*. Pàg.100. Tom II. HISTORIA DE LLUCMAJOR. Bartolome Font Obrador. Gráficas Miramar. Palma de Mallorca 1973.

6. El establecimiento quizá más espectacular de la época fue realizado en noviembre de 1492; Juan Rullán de Deiá tomó en dicha fecha el establecimiento perpetuo de una alquería del caballero Berengario de Galiana,

alodio y dominio del noble Gregorio Burgues, por 100 libras censales, redimibles por la cantidad de 1250 libras. El 14 de octubre de 1493, Rullán reconocía que esta alquería le resultaba *magis onerosam et dampnosam*, concluyendo con Galiana que este la retuviera, por tiempo de tres años, pagándole 300 libras, al mismo que respondía aquél de la restante suma a razón de 8 sueldos por marabatin. Finalmente el establecedor volvía a quedarse dueño de la finca, sin haberse desprendido de ella realmente, además de haber cobrado 300 libras y el gran interés que en el trienio le proporcionó el resto del capital. Pàg. 149. Tom II. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOLOME FONT OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1973.

7. El 7 de octubre de 1519 el caballero Berenguer de Galiana hizo perpetuo establecimiento enfiteutico al Padre Miguel Oliver, Prior del Monasterio de Cartujos de esta alquería con sus animales y aperos de labranza, que le pertenecía desde 1484, alodio y directo dominio de Jorge Sallambe a décimo de laudemio, libre y franca de todo censo. Lindaba con posesión de Juan Mas de Capocorb, alquería de Antonio Tomàs de Les Males Cases, alquería de Bartolome Tomàs alias "Taixaquet", torre de Juan Mut y alquería de Pedro Mut. El Monasterio de Valldemossa le pagaría censo anual de 130 libras, en el día de San Miguel. Pàg. 151. Tom III.

HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. Mallorca 1978.

8. El 26 de septiembre de 1534 el Padre Miguel Vicens, como procurador de los cartujos, establecía a perpetua enfiteusis la misma finca a Miguel Salvà y esposa Damiana Socies de Lluçmajor. Pàg. 151. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. Mallorca 1978.

9. E a fronte dita possessione de una part ab le possessio del mag. Mos. Pere de Vilalonga que entigament ere de Miquel Mas et ex alia parte cum possessione Antoni Thome als. Fosquet dite les Males Cases y de part altre ab le possessio de Fransesch Taxequet fil de Miquel qº et ex alia parte cum possessione magnifici Petri Senglade dite le Torre que primer fonch de Miquel Mut qº y de altre part ab le possessio del honorable Julia Mut le qual possessio es tingude a cens a dits Reverents Monjos axi com largament consta ab lo dit acte de stebiment. Pàg 153. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. Mallorca 1978.

10. Se cita *la entrada de les cases de dita possessió devall lo porxo devant le capella encontándose una bassine de leuto qui serveix per tanir le lantia ab les cadenetes y lantie de vidre corde y com elle penyade a un cap de dita case devall lo Crusifici qui es pintat a le paret anel cap de dite case sobre la paret de la cambre y un reteulet de Notre Done*. Sigue describiendo: *Item dins le case del molí de sanch molet. Item dins dite case de dit molí un sostre anel qual ha una marfegue de geure misatges. Item un cupet de quatre congnyes dins lo qual ha cinch quarteres de mestall de ordi y forment*. Pasa a relacionar todo cuanto se halla *dins la cunyne*, destacando la vajilla de cerámica variada y de distinta procedencia y gusto. Pàg. 154. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1978.

11. Pàg 154. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1978.

12. Item un rosi de pel gris de edad de cinch anys. Item dues mules so-

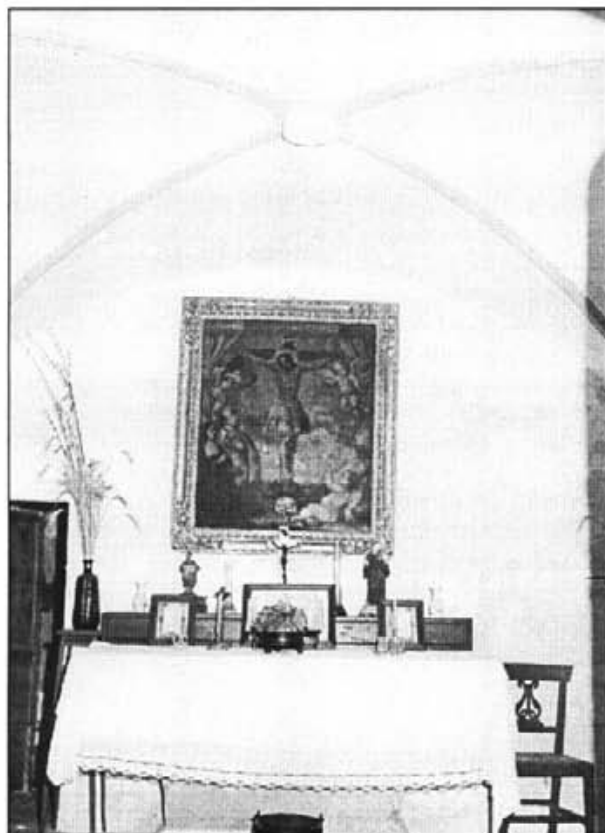

merines le une negre laltre roge de edat totes dos circa de vint anys. Item un ase gora de edat de quatre anys de pel gelat. Item quatre muls de laurar ab sos colars vells. Item una ega de pell gris de edat de circa dotze anys. Item un poltro de dos anys fil de dite egua de pel roix escur. Item dues someres le une gelade y laltre brune de circa les dos de deu anys ab unruch qui mame. Item una ruca de un any brune. Item una altre ruque de dos anys de pel gelat. Item un ruch de dos anys de pel bru. Item vuit bous dins se tanque nia un de edat circa dotze anys y los altres de sis anys. Item un bou qui no es arech de edat de quatre anys. Item tres vaques le une de edat de set anys i les altres de edat de cinch anys. Item vint cabres. Item docentes ovelles en que son compreses vint anyelles ab les quals ya sis merdans y dos esquerlers. Pàg.154. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1978.

13. Els Salvà de cas Frares en la seva branca de Ciutat es pot consultar a: LOS SALVÀ DE CA'S FRARES EN SUS RAMAS DE CIUTAT. Pàg.447. Tom IV. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1982.

14. El 1 de agosto de 1566, se tomó inventario de los bienes del ya difunto Miguel Salvà, en ejecución de su testamento del 10 de julio de 1543, siendo usufructuaria su viuda y heredero universal, su hijo del mismo nombre, casado con Francisca Mut; era éste el destinado a continuar la rama de los Salvà dels Frares en la propia villa, iniciada por su padre y que tenía su origen en el común tronco de La Llapassa. Pàg.153. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1978.

13. El tercer sucesor de Ca's Frares fue Antelmo, casado con Catalina Ferretjans de Puigpunyent. Transmició su heredad en 1593 a su hijo primogénito Miguel, desposado primero con Coloma Cardell de Biniferri y después con Margarita Socies. Hizo legados a sus hijas, Catalina y Margarita y hermano Sebastián. El nota-

La capella

rio Joanot Salvà recibió su testamento en la finca el 1 de diciembre de aquel año. Pàg.156. Tom III. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1978.

16. De 1616 es el inventario del difunto Antelmo Salvà; le sucedió su hijo Miguel, fallecido en 1652 y a éste, Antelmo, Lugarteniente del Procurador Real y jurado en 1668. Su hijo Miguel testó en 1692, siguiendole su primogénito de igual nombre. Pàg. 292. Tom IV. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1982.

17. Sus confrontantes: de una part de lehex y mig jorn ab la possessió ditla lo Canyar del magnífich Jaume Joan de Vilallonga y de altre ab lo Camí Carreró de anar de la possessió de la Aguila y altres possessions a la vila de Luchmajor y de altre part ab possessió dita Son Taxaquet que fonch de Franchech Ferregut Texequet y de la mateixa part ab possessió del magnífich Bernadi Sureda Senglada y de altra part la part de ponent ab possessió dels hereus de Antoni Mut qº vuy Julia Mut pubil. Pàg. 292. Tom IV. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor 1982.

18. Pàg. 293. Tom IV. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1982.

19. Pàg. 293. Tom IV. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1982.

20. Cadastre de 1702: Antelmo Salvà, Ca's Frares, 6.000. Pàg. 146. Tom V. I. Cadastre de 1777: Miquel Salvà, Ca's Frares, 6.000. Pàg. 170. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

21. Pàg. 338. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

22. Cuando el Consejo se empeña en un empréstito de 8.000 libras y conseguir la compra del diezmo correspondiente a la villa *per tenir grans per las llevors de que necessitam molt*, algunos hidalgos payeses, como los Salvà de Ca's Frares todavía no habían esquilgado sus graneros... Efectivamente, en aquel terrible 1749 se contaron aún en la posesión 20'5 cuarteras de trigo, 5 cuarteras de candeal, 25 cuarteras de cebada, 25 de avena, 3 barcillas de almendras, 3 de habas y 9 almudes de garbanzos. Pàg. 251. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

23. (Actual carrer de Bons Aires). El siglo XVIII la bautizó con el nombre de Carrer de Ca's Frares. Vivían en ella los Salvà de Ca's Frares, los Salvà de Vernissa, Juan Mut que fue Regidor de la Universidad en 1724 y el doctor en medicina Antonio Sala. Pàg. 251. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

24. Pàg. 252. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor 1986.

25. La segunda mitad del siglo XVIII marca las pautas esenciales de la trayectoria, siempre ascendente, de

TOPONIMIA

la acrisolada familia Salvà de Ca's Frares, alcanzando su cenit al acceder a la propiedad de Son Verí d'Amunt o d'aquí d'Alt, desgajada de Son Verí de Perot y de Son Verí d'En Company, representando una extensión de 634'5 cuarteradas. Pàg. 275. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

26. Miquel Salvà de Ca's Frares, hijo de Antelmo, denunció poseer 98'5 cuarteradas y 3 cortones de tierra, campo y selva con unas casas a ella inherentes, de pertenencias del predio Son Verí d'En Company lindantes con Son Dalabau del Marqués de Villafranca, tierras de Bartolomé Pons als. Sala, tierras de Jaime Roig Sastre de Palma, Son Verí d'Abaix del honor Francisco Salvà de la Llapassa, tierras de las mismas pertenencias llamadas la *Tanca de les Figueres* y tierras de Son Verí d'Amunt del Rdo. Miguel Salvà Pbro. su tío. Las tenía, esto es: 43 cuarteradas y 3 cortones en virtud que de ellas otorgó en la Real Oficina el 16 de agosto de 1788; 27'5 cuarteradas por venta a su

favor hecha en pública subastación, a instancia del Procurador del Canónigo de la Catedral de Sigüenza D. Antonio de la Peña en la herencia de Bernardo Company, el 20 de junio de 1789; 10 cuarteradas por adquisición a Bernardo Company su padre y tutor de los bienes de Isabel Company, en autos de 5 de junio de 1791 y de 1 de julio de 1792 y 18 cuarteradas por venta de Joaquina Calafat de Son Cardell V^a de Bernardo Company de Son Verí en auto del 3 de septiembre de 1790. Pàg. 276. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOLOME FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

27. El 11 de junio de 1768 el Rdo. Miguel Salvà, hijo del honor Miguel Salvà de Ca's Frares y de Coloma Roig hizo donación a su hermano Antelmo de su patrimonio de Son Verí de d'Amunt, pero siempre inseparable de la línea principal, el nombre y el patrimonio de Ca's Frares: *vull i man que tot...* Pàg. 278. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOMEU FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

28. Miguel Salvà emprendió las

obras de la señorial mansión de Ca's Frares, cuyo zaguán de airosa bóveda de crucería constituye una muestra señera de nuestra arquitectura rural de la época. Pàg. 280. Tom V. HISTORIA DE LLUCMAJOR. BARTOLOME FONT I OBRADOR. Ed. Ajuntament de Lluçmajor. 1986.

29. Document manuscrit per n'Antoni Noguera, canador, l'any 1848, propietat de la família Ripoll i Salvà; amb la següent grafia: *La Era, Figueral de moro de davant la casa, Figueral de moro vell, Hortet de la basa, Hortal de la basa, Hortal de la cova, Tanca de la viña, Camp de la viña, Sisternete, Tanca llarga de prop, Tanca llarga de enfora, Pleta llarga, Rota nova de los esveits, los Esveits, Tanca del revenisar, Tanca plana, Pleta redona, Hortal de la pleta redona, Tanca del cudilà, els Cons.* ♦

**FIAT BRAVO.
LA ELECCION.**

Bravo 1.6 SX - 103 CV 1.787.000 Pts.

Bravo TD SX - 100 CV 2.105.000 Pts

P.V.P. Península y Baleares. Promoción y PLAN PREVER incluidos.

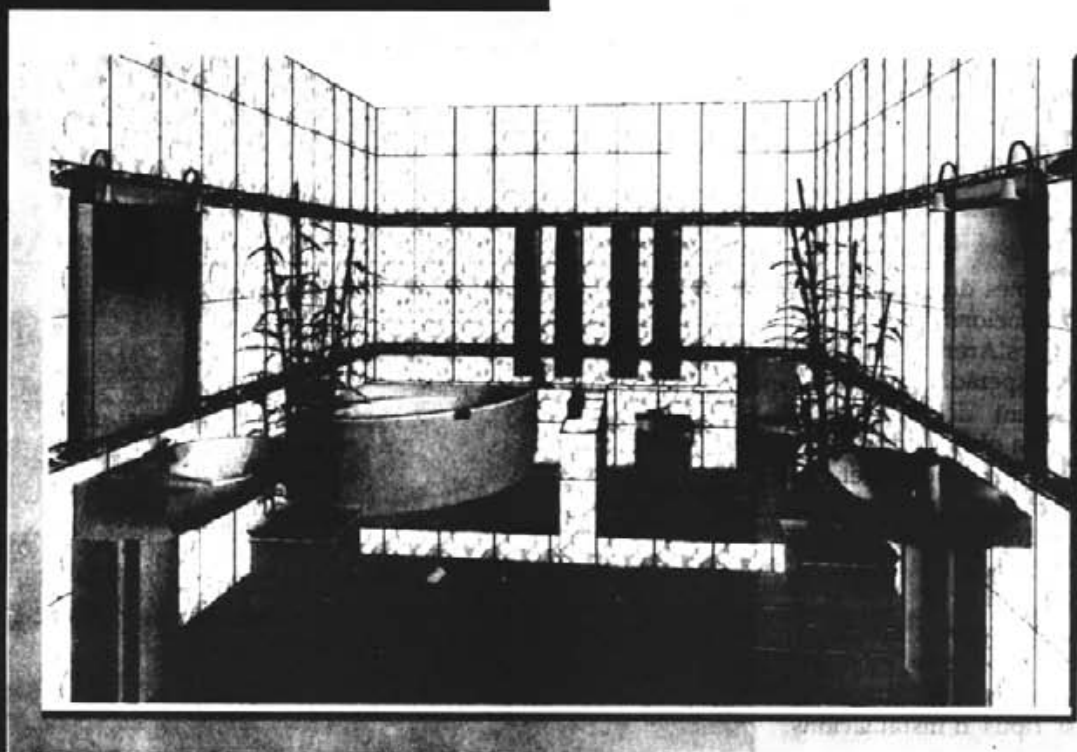
Sólo 30%
de entrada

Sólo 4%
T.A.E.

en financiaciones
a 2 años

T A L L E R S
CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

Roca

DIBA DISSENY
INTREGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

D'ofici ... serrador

Antoni Medina Campos

I. Barceló

C. Calviño

J. Jaume

Foto: Coloma Julià.

Llucmajor, la vila del terme més gran de l'Illa, ha tengut en èpoques passades un bon caramull de serradors que ens proveïen: Can Meco de n'Antoni Roig, Can Puigserver d'en Miquel Monserrat, la des Molí d'en Bouet que passaria a ser Can Medina.

Les serradores duïen a terme la seva tasca amb la llenya dels nostres arbres: el pi, l'alzina, el garrover, l'ametler, l'albercoquer... i a més xapaven les grans soques que els nostres fusters transformaven en portes, mobles, persianes...

Avui, parlem de l'ofici de serrador i del seu món amb un dels llucmajorers d'adopció més conegut, n'Antoni Medina Campos, en Medina de sa serradora, que si bé va néixer a *Montiron, Jaen*, el 18 de desembre de 1933 és des del 1951, quan ell tenia devuit anys, persona coneguda dins el terme.

Quan arribà començà a treballar al camp, a *Son Ferretjans*, més tard a Purgatori, tomant ametles, i, aquell mateix any, començava a la serradora des Molí de Can Bouet, al costat de la farinera i davant el molí.

D'on venguéreu?

Vaig venir del País Base, on havia anat, des de Jaen, cercant feina. A la meua terra, la família treballava a la pagesia i fou aquesta activitat la primera que vaig fer aquí, i des d'aleshores la meua tasca, fins a la data de la jubilació, va estar relacionada amb el camp i amb les seves gents.

Quines feines féreu a la serradora?

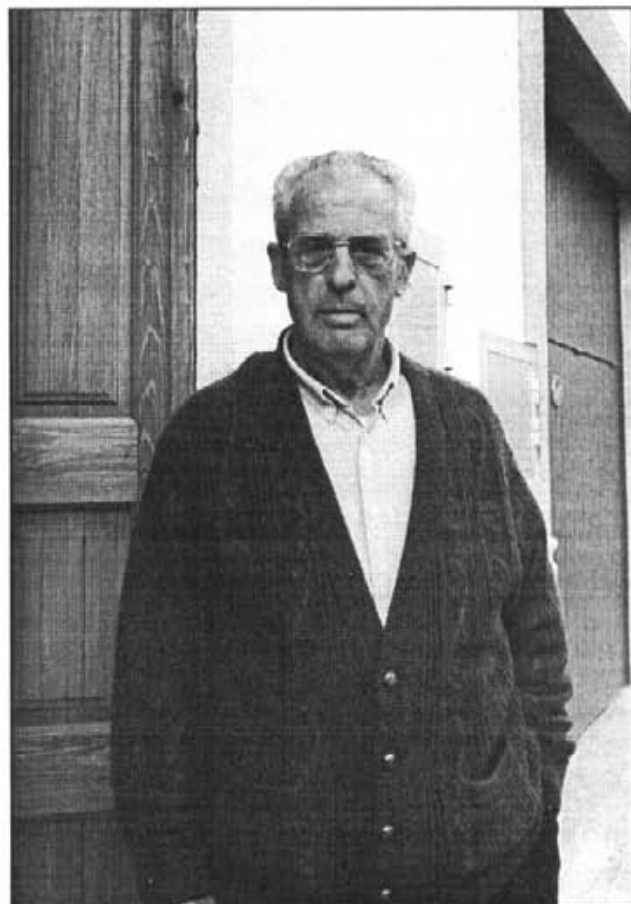
En el Molí de Can Bouet, feia un poc de tot i fou on vaig aprendre l'ofici. Eren els anys bons de les serradores llucmajoreres, n'hi havia un bon grapat, la nostra, Can Meco, Can Puigserver... i sobretot a l'hivern, no podíem fer totes les tasques que hi havia per complir les comandes.

Vaig anar passant per tots els llocs de feina, dins la serradora, i a l'hora de la jubilació de l'amo, en societat amb en Mateu, el seu fill, la vàrem dur fins que ell va anar a Ciutat i amb altres socis va montar "Copino". Per quatre anys més la vaig dur jo sol i fou quan vaig comprar el solar el carrer Historiador Terrassa i hi vaig muntar la meua serradora.

Com eren les feines del vostre ofici?

A la serradora s'havien de dur a terme un bon caramull de tasques diferents. Els homes formaven dos grups, un que treballava al solar i l'altre al camp.

Els del camp ens donaven la matèria primera amb la qual féiem la feina: la llenya i els troncs. Compràvem pinar o llenya al tros, ametlers, garrovers, figueres, alzines... els homes feien la feina de tallar i dur-la als llocs de càrrega on

amb el carro, en els anys cinquanta, o amb el camió, un poc després, la dúiem a la serradora, on l'enlllestíem per servir el client.

Com era aquesta feina al camp?

Els primers anys, la tasca era dura, feina feixuga i bruta, que desgastava els homes que hi treballàvem.

La brigada que feia la feina al camp havia de tallar les branques i els arbres que nosaltres havíem comprat. Si el terreny ho permetia, amb el camió, ens hi acostàvem i entre tots ho carregàvem. Quan no era factible, o bé pel terreny o per la vegetació massa espessa, ho duïen a un lloc de càrrega. Record els cavalls estirant "metro" dins els pinars, plens de sabonera blanca i amb el manador al costat que l'animava. De vegades els pèls se posaven de punta quan els veïen baixar pel coster del puig i frenar amb les quatre potes, altres vegades havian de pujar-lo de dins un torrent.

L'esforç que s'havia de fer per carregar "metro", els homes quedaven rebentats, un, sobre la caixa del carro o camió, amb l'ajut de la destrat estirava i dos, a baix, empenyien fins que el tronc era damunt. En aquells anys mol-

tes vegades anava amb el camió, de conductor, i, quasi sempre, era el de la dextra, un dels meus ajudants era en Joan Díaz, que venia a fer feina a l'època de vacances quan encara estudiava, record les suades i la cara que posava, quan des de baix empenyia "metro".

Al tros, a la garriga o al pinar no hi deixàvem res, i abans manco. No és que tallàssim tots els pins, només tallàvem els pins i les alzines que els d'ICONA, (SECONA) "els forestals", ens marcaven, sinó que tot el pi era aprofitat. Les branques primes, feixines pels forns, les branques, llenya per cremar, i el tronc, pots, postetes, llinyams, perllongues per fer teulada...

Quines eren les tasques a la serradora?

La tasca principal era serrar i emmagatzemar per després poder servir a la clientela.

Quan arribava una camionada de "metro", era descarregada i començàvem a fer trossos dels troncs que feien dos metres deu centímetres de llargària per la gruixa que fos. Record un tronc de pi d'un metre vint centímetres de gruixa, la grua del camió no el podia moure. Del pi trèiem postetes per fer caixes i materials per a la construcció.

La resta era llenya per cremar. Les branques es feien trossos i a l'estiu es col·locaven a grans caramells que amb un o dos mesos de fred quedaven no res.

També a la serradora fèiem carbó dins un clot.

I serràvem pels particulars. De vegades ens duïen soques per fer posts o barres. O trossos per fer bocins.

Com fèieu el carbó?

A la primeria, el carbó el feia la brigada del camp. Mestre Pedro "Feixiner", mestre Mateu Oliver, en Suau, sabien fer una sitja i a *Son Catany*, record que en feren un grapat.

Però quan a Ciutat, cada quinze dies volgueren una camionada de carbó començàrem a fer-lo a la serradora dins un clot.

Era un clot de tres metres vuitanta de diàmetre per la mateixa altària. Estava aparedat amb paret seca i les juntes estaven fetes amb argila. Tenia sis tubs que anaven de baix fins a l'exterior, era per permetre l'entrada de l'aire necessari per a la combustió i una xemena, que estava connectada al clot per a una mina (el fum era obligat a passar per aigua per deixar-hi la brutor abans de sortir per la xemena).

El clot l'omplíem de llenya, molt ben col·locada i en el centre amb un motllo fèiem l'ull que era per on li pegàvem foc i li donàvem menjar els tres o quatre primers dies, fins que tot prenia. Quan, per les boques dels tubs de respiració, vèiem que el foc era a baix, tancàvem tots els forats i

l'ofegàvem. El dia següent obríem la tapadora de l'ull i amb tres o quatre poalades l'acabàvem d'apagar. Tres o quatre dies més tard podíem treure el carbó amb un ramplins. Dels trossos que hi quedaven en fèiem carbonissa amb una màquina.

Quina era la vostra clientela?

Aquesta era molt variada i cadascuna volia una cosa concreta: els forns volien feixines, fins que fa uns trenta anys es feren els forns giratoris i després ens demanaren llenya. Cada mes hi havia una camionada per a forn.

Les matances volien postetes per fer les caixetes de les sobrassades i el saïm, que eren els dos productes que tenien més sortida fora de l'illa. Les caixes en sobrassada anaven per tota la Península i fins i tot a les Canàries. Eren clients de la casa: Cas Tamborer, en Castell, en Ramon i en Biel, Can Surrilleta, Can Flauta...

També fèiem postetes per a caixes d'albercocs secs per als sequers d'es Ros Coll-llarg, en Prohems, n'Agustí Gigueto... I, a temporades n'enviàvem a València per fer caixes de taronges.

Per als constructors: posts per a encofrar, llinyams i perllongues.

I pels particulars: llenya, carbó i carbonissa, i peces d'encàrrec.

Quan va arribar el turisme, els hotelers foren uns dels millors clients de llenya que empraven per fer anar l'aigua calenta.

Darrerament la nostra feina quasi exclusivament era la llenya pels particulars. ♦

BAR - CAFETERIA

CAN LAMPINO

- Menús casolans diaris
- Gran variació de plats combinats
- Pizzes casolanes fetes al moment
- Tapes variades
- Carn a la brasa
- Terrassa amb jardí

C/. de Gràcia, 59 (Llucmajor)

PERRUQUERIA

Fina

C/. d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58

Testimonis documentals de la nostra història

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

(XII) Incautació de les joies de l'Església, Convent i Gràcia (1823)

El deplorable període Constitucional tingué la pitjor de les conseqüències socials, polítiques i religioses pel nostre poble l'any 1823.

Tingué lloc la celebració d'un àpat cívica a la plaça de la Constitució organitzat per la Milícia Nacional Voluntària de la vila de la qual era comandant el Jutge de Primera Instància del nostre partit, Dn. Antonio José Ochoa, amb assistència del Destacament de Milicians aquí acantonats i d'un individu per classe i Cos de la Guarnició de Palma. La consigna era Constitució o Mort i es feien amenaces que la Constitució havia d'esser suprimida i al seu lloc col·locada una altra a plaer de la Santa Aliança.

El mes d'abril, com sabem, al migdia, foren afusellats a Llummayor en el Camp de les Ànimes, prop de Païssa, Joaquim Obrador Ballester (a) Pere Ignasi i Guillem Clar Vila capitosts de la commoció que l'u de desembre de l'any anterior s'aixecà a Campos contra la Constitució.

El tres de maig es va prendre inventari de les joies d'or i plata de totes les Esglésies de la diòcesi i es manà el seu lliurament al Sr. Jefe Polític. El 24 de juliol el Comte de Montenegro que tenia aquest càrrec va escriure al Secretari de la Governació dient-li:

"Me faltan ya términos con que pintar a V.E. la escasez de esta isla y el deplorable estado de su tesorería, bien que con decir que el último año económico ha tenido un déficit de cerca de seis millones de reales, cualquiera podrá formarse una idea de cuales serán los apuros".

El dos de setembre, ja recollides les joies, calia fondre-les per fabricar els duros de necessitat, per acord de la Diputació Provincial en el convent dels caputxins ja foragitats on es van batre 22.031 duros amb l'escut de Palma i l'effigie de Ferrà VII, Rei per la gràcia de Déu i la Constitució.

Llummayor no ho va poder oblidar mai. El document del dipòsit de les joies de les nostres esglésies és prou significatiu, no obstant el seu caràcter abreujat.

***

Jayme Compañy Secretario del Ayuntamiento Constitucional de la Villa de Llummayor de la Provincia de Mallorca.

Certifico, doy fe, y verdadero testimonio que por resolución que celebró el Magco. Ayuntamiento Constitucional de esta Villa en once del que rige consta que se dio poder pleno, y bastante, y cual derecho se requiere á uno de los Regidores del mismo Dn. Antonio Salva, para que pase en Palma, Secretaría del muy Ilte. Sor. Gefe Superior Político de estas Yslas, á hacer la entrega de plata y oro de la Yglesia parroquial, la del Convento, y la del oratorio de Gracia de esta villa contenidas en el Ynventario que adjunto presenta de las indicadas alajas recogiendo el correspondiente resguardo de entrega del M. Y. Ayuntamiento de la Capital, como mas largamente consta y es de ver en dicha resolución que queda recondida en el Archivo de mi cargo, á que por la verdad me refiero. Y para que conste en

donde combenga doy la presente firmada de mi mano y autorizada con el sello de mi oficio, en Llummayor, á los doce mes de de mayo de mil ochocientos veinte y tres.

Jayme Compañy Serio. (rubricado)

Ayuntamiento Constitucional de esta Villa de Llummayor, á consecuencia de la circular del Muy Ilte. Sr. Gefe Superior Político de las Yslas Baleares de fecha 30 de abril ultimo, relativa al decreto de las Cortes de 4 del mismo; ha nombrado la comisión prevenida la cual inmediatamente pasó en la Yglesia Parroquial, Convento de Observantes, y Oratorio de Gracia á fin de inventariar las alajas de Oro, Plata y pedreria.

VILLA DE LLUMMAYOR

Las alajas de plata que ha entregado el comisionado de esta Villa D. Antonio Salva al sr. Dn. Jose Estades y Omar hoy dia de esta fecha pertenecientes a la Parroquial Yglesia, Convento de S. Francisco de Asis (sic) y al oratorio de Gracia de la misma han sido pesadas en masa por haverlas trahido desechas, por el fiel contraste Dn. Antonio Cuschieri y ha resultado son su peso a saber:

Las de la Yglesia Parroquial el de setecientos cincuenta y cuatro onzas.....754.

Las del Convento el de setecientos cuarenta y cinco onzas.....745.

Y las del Oratorio de Gracia el de doscientas noventa y seis onzas.....296.

Mas ha entregado el referido Comdo. las alajas de oro sigs.:

Pertenecientes al convento:

Un reliquiario con su cadenilla, y tres botones de oro que pesado por el mismo fiel contraste es su peso el de siete octavos y tres tomines 7-3

Pertenecientes al Oratorio de Gracia:

Dos reliquiarios, seis botones, una cruz del santo oficio, un anillo, dos granecitos de rosario, y tres comencitos, todo de oro, su peso siete octavos y cinco tomines 7-5

Cuyas alajas ha manifestado el Comisionado antedicho son las mismas que constan en el Ynventario que antecede, y cuyo peso es el mismo que ha recibido dicho Dn. Jose Estades y Omar y lo firmaron con el fiel contraste.

Palma catorce de Mayo de mil ochocientos veinte y tres.

Jose Estades y Omar (rubricado) Antonio Salva (rubricado)

Dado recibo a 14 del mismo Mayo. Antº. Cuschieri (rubricado)

Año 1823. Deposito de las alajas de oro y plata pertenecientes a las Yglesias forenses de esta Isla. AMP, Leg. 875, nº 5. ♦

La cuina tradicional

Antònia M. Bonet

Ve el bon temps.

Sobre la terra amarada amb les pluges de l'Abril, la francesilla daurada per l'airet afalagada m'ha dit el secret gentil:

I llavors, com l'he fruita l'aura de suau fresseig, l'embat de Pasqua florida que desclou a bella vida flors, aucells i cançons!

No m'atrevesc a donar-vos la meua recepta de les PANADES DE PASQUA; no serien mai tan bones com les que feis a ca vostra. Cada llar, cada família, es manté fidel a les seves receptes tradicionals. De cap manera voldria immiscuir-me en els vostres costums i per tant, cadascú, que les faci a la seva manera que, segurament, és la millor.

Això sí, vos voldria recordar que s'obtidran excel·lents resultats si teniu en compte d'emprar el millor dels saïms i xulla de "matances casolanes", "xot de sa marina", oli d'oliva, farina escollida i finalment coure les panades dins forn de llenya.

A Ciutat fan dues castes de panades; les alises i les dolces, que també son exquisides.

Les acompanyen amb taronges pelades i trossejades que ofereixen dins un plat o font a part.

A les panades els van bé els vins negres de cos i lleugerament afruïtat.

Altres especialitats primaverals, que per tant coincideixen amb Pasqua, són els derivats de llet d'ovella tan coneguts i apreciats.

Greixonera de brossat.

Llet formatjada.

Brossat amb mel.

Només pensar-hi, els records d'infància acudeixen amb força... El despertar al repic de Glòria de les campanes, estrenar vestit, anar a l'Ofici, seguir la corporació municipal, dotada de vara i acompanyada per la Banda, festiva, solemne, inoblidable.

Robiols de cabell d'àngel, de brossat o de confitura, no poden faltar aquests dies. Tenc una recepta immillorable proporcionada per la meua germana. Aquests són els ingredients per a la pasta i es mesclen per aquest ordre.

300 gr. de saïm i 400 g. de sucre.

1 tassetta d'oli d'oliva.

1 tassetta de suc de taronja.

1 tassetta d'aigua.

3 rovells d'ou i un ou sencer.

1.200 g. de farina.

Greixonera de brossat

Dins una greixonera plana, untada de saïm, hi posam el següent preparat:

500 g. de brossat.

5 ous.

sucre, 1 unza per ou.

La pell d'una llimona ratllada.

Canyella, una culleradeta.

Es cou quinze minuts dins forn ben calent.

Gelat de maduixa

500 g. de maduixes.

300 g. de sucre.

3 dl. d'aigua.

El suc de dues taronges i una llimona.

Farem bullir 3 minuts l'aigua amb el sucre. Ho deixarem refredar i afegirem els altres ingredients. Ho passarem per la batidora, just per trossejar les maduixes, ho posarem dins el congelador, varies hores i en el moment de servir-lo el batrem, a fi que ens quedi una pasta cremosa. En aquest cas una batidora elèctrica és l'adequada.

Servit en copes ben grosses i guarnint el capcurucull amb una maduixa amb les seves fulletes, serà bona conclusió d'un àpat feixuc, carregat de pastes. ♦

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

Cartes

Iniciació professional a l'Institut de Lluçmajor

A l'Institut d'Ensenyament Secundari de Lluçmajor els curs 97/98 s'ha posat en marxa un curs d'auxiliar-dependent de comerç.

Aquest programa específic de Garantia Social, està dirigit a aquells/es alumnes que hagin abandonat l'etapa de l'Educació Secundària obligatòria sense aconseguir els objectius corresponents i per tant no tenen el títol de Graduat en Educació Secundària.

La finalitat del programa és proporcionar a l'alumnat una formació bàsica i professional que els permeti incorporar-se a la vida activa o proseguir els seus estudis, especialment en la Formació Professional Específica de grau mitjà, mitjançant la prova d'accés als corresponents cicles formatius.

A Lluçmajor actualment es duen a terme els cicles de Grau Mitjà següents:

- * Gestió Administrativa
- * Muntatge i manteniment d'instal·lacions de fred, climatització i producció de calor.
- * Equips i Instal·lacions Electrotècniques.

L'edat mínima que els/les interessats/des a matricular-se en els programes de Garantia Social és de setze anys o bé els han de complir dins l'any natural en què inicien el programa.

Com a màxim han de tenir vint anys.

Ja està previst que hi pugui haver determinats alumnes majors de setze anys que es trobin en dificultats d'aprenentatge o amb circumstàncies personals de diversa índole que els impedisquin aconseguir els objectius de l'ensenyança secundària obligatòria, i que necessitin i desitgin accedir a una oferta de programes de Garantia Social que a Lluçmajor són els següents:

- ** Auxiliar-dependent de Comerç.
- ** Operari/a d'Instal·lacions Elèctriques de Baixa Tensió.

Aquests programes també van dirigits a un gran nombre de joves desescolaritzats majors de setze anys que abandonaren el sistema educatiu sense una mínima qualificació professional amb una formació general bàsica incompleta, i es troben en atur i amb dificultats d'inserció laboral.

Per a més informació telefonau a l'Institut de Lluçmajor 66 00 52 i demanau per la cap d'estudis de formació professional o pel professorat que impartim classes a aquests programes. ♦

Maria Coloma Barceló

L'estructura del curs és d'entre 26 i 30 hores setmanals. Les àrees i distribució horària són les següents:

PROGRAMES DE GARANTIA SOCIAL	ENTRE 15 I 18 HORES	ENTRE 19 I 24 HORES	ENTRE 25 I 30 HORES	ENTRE 31 I 36 HORES
FORMACIÓ ESPECÍFICA	X			
FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL			X	
FORMACIÓ BÀSICA		X		
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES			X	
TUTORIA				X

Piano

M.T.

Ara deu fer dues o tres setmanes, més concretament en temps de falles, que en Tomeu Jaume deixà València per venir a visitar-nos. I algú, coneixedor de la seva categoria com a pianista, li demanà per què Lluçmajor no aprofita la disponibilitat que en Tomeu sempre té i manifesta cap al seu poble, per oferir-nos de tant en tant un bon concert de piano.

La resposta és ben senzilla: a Lluçmajor no tenim piano. Per això, sabent que de personatges de la seva vàlua no en tenim gaires, ens agradaria que l'Ajuntament, quan inauguri la Casa de Cultura del poble (que bona falta ens fa), pensi a comprar un piano.

Tanmateix, tendrem temps de veure-ho? passaran els anys i no podrem incloure un concert d'en Tomeu Jaume en la nostra "oferta musical"? o potser passarà com tan sovint que ens cansarem d'esperar? ♦

Contestació a "Fora Vila", sobre el criteri que exposen - L'autopista de Llevant, un debat inexistent-

Joan J. Mestre Gómez

Els que hem estat educats dins l'entorn del respecte, sabem i entenem que els nostres drets i obligacions, comencen en un mateix i acaben a on comencen els mateixos conceptes de cada un/a dels nostres condicionats/des.

Donat per sabut i entès l'anterior, heus aquí i ara, denunciar l'arbitrarietat que s'exposa en l'article que vostès a "bombo i platillo" pregonen en la seva revista.

Els que deim NO a l'autopista de Llevant, respectem els resultats d'uns comicis que en la nostra Comunitat han

donat la majoria a una determinada opció política, repetixo, respectam els resultats.

Mai no acceptarem el què vostès vessen al seu article quan afirmen (que les minories s'abstenen de respectar el parèixer dels que majoritàriament voten una força política).

Senyors de "Fora Vila"; tots els que els han votat a vostès (PP), NO són els que han decidit arruïnar 600 quarterades, els que ho han determinat són els càrrecs que decideixen sense consultar ni consensuar; fan i decideixen el que els seus propis interessos personals així els ho dicten.

Senyors de "Fora Vila"; tots els que voten una determinada força política (PP), NO són els que han decidit que se consumeixi territori, un bé escàs en la nostra estimada terra, trepitjant medi ambient i creant més contaminació i endemés amb manifestat menyspreu per part dels seus promotors a la ruralia, el despreci al petit i mitjà comerç i un fre a la nostra malmenada economia local.

Me sembla un criteri impresentable per part del que hagi escrit en l'article que se relaciona; el que s'argumenta, què amb motiu de la visita que va fer el President Matas a Felanitx, qualcú l'insultà i acte seguit, no citi l'actuació de repressió de les forces especials que la senyora Delegada del Govern posà a disposició del President Matas. Això pens que en la nostra estimada terra, MAI ha de tornar ocórrer, la repressió ja se va desterrà fa molt de temps.

Els que estam en contra del projecte de l'autopista de Llevant i jo personalment, mai no hem fet cap crida i molt manco provocat cap tipus de desordre que fos censurable; he manifestat el meu criteri en moltes ocasions, ho he raonat i entenc, que si els meus drets i obligacions

comencen en mi i acaben on comencen els dels meus paisans/nes:

1er. Tenc el dret, amb la meua llibertat d'expressió, a manifestar el que pens. I tot el que he exposat abans, era i sempre ho he fet des del més estricte respecte. Una altra cosa és que no se vulgui o no se sàpiga entendre el que de vegades se reivindica.

2^{on}. Tenc l'obligació i així ho he manifestat i fet sempre, l'acatar el que les Institucions han canalitzat i disposat per a tots els que formam aquesta Comunitat en qualsevol ordre de coses.

Per tot l'anteriorment exposat consider:

- Que la revista "Fora Vila", en el seu neixement, ja ho fa amb malformacions congènites.

- Que la revista "Fora Vila", d'independent no en té res.

- Que la revista "Fora Vila", com a òrgan del Partit (?), està complint una funció, sesgada, cínica i no sé quins altres obscurs propòsits pretén aconseguir. ♦

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

33

TELYCO

LLUCMAJOR

Grupo Telefónica

Alta de Líneas Telefónicas.

Teléfonos Básicos, Inalámbricos, Contestadores.

Teléfonos Móviles.

Fax (papel térmico y normal).

Centralitas telefónicas.

Contratos de Mantenimiento.

Venta y Reparación de Equipos Telefónicos.

Distribuidor Oficial:

MoviLine

MoviStar

C/. Antonio Maura, 57 Bajos. - 07620 LLUCMAJOR - Tel. / Fax: 12 10 83
C/. Reyes Católicos, 33 - 07007 Palma - Tel.: 27 34 06 - Fax: 25 02 71

Llucmajor, un poble endeutat pel P.P.

J.J. Maestre

Quan ens trobam capficats en un any preelectoral, i l'experiència així ho constata, els polítics que volen revulidar un altre període de manament, surten davant l'opinió pública, exposant els seus criteris, molt personals, per suposat, amb la finalitat que els seus comentaris, almanco, siguin assimilats per qualcú.

Gaspar Oliver, argumenta a "Fora Vila", que quan va entrar a l'Ajuntament, se va trobar amb un deute molt fort, generat per l'equip de govern anterior (PSOE). El que no argumenta, és que l'auditoria que va encarregar a l'empresa Ernst i Young, i aquesta en les seves conclusions, no cita desviacions pressupostàries, com a conseqüència de les obres que nomena i que segons ELL, no tenien partida contemplada.

Afegeix -que la bonança econòmica ha entrat a aquesta casa- que s'han superat tots els deutes de l'Ajuntament -que s'ha sortit de la crisi, etc. etc. etc.

Hauria d'afegir que bonança econòmica no existeix a l'Ajuntament que a aquesta "casa" que cita està endeutada, en més de dos mil cinc-cents milions de pessetes, que no se té crèdit, que no sel's ffa ni una granereta d'emblanquinar i a aquesta situació la resumeix, amb el que s'ha sortit de la crisi.

Hauria d'afegir i explicar també, que els pressupostos equilibrats mai no han existit en "aquesta la seva casa", sempre han estat inflats i els conceptes de "despesa i ingressos" mai no han estat correctes.

Ha d'explicar perquè l'oposició li interposà als pressupostos del 97, un Recurs de Reposició contenciós administratiu, que en aquest recurs l'obligà a modificar aspectes de poca visió pressupostària que havia introduït i que no s'ajustaven a la normativa vigent. Expliqui-ho.

En el suposat que el "Pla Mirall", es desenvolupi, serà l'únic referent a projectes que han realitzat, no hi ha cap obra duita a terme en sis anys i les que hi ha en curs d'execució (obres menors), les tendran a punt per la seva inauguració, dos mesos abans de les eleccions i llavors duran VUIT anys fent i dient el mateix, no s'ha fet res, però hem dilapidat dotzenes de cents de milions de pessetes, això és un fet irrefutable.

Ha d'afegir i explicar també, que en el ple del mes de Gener, decidí el grup majoritari PP-ASI, el no construir cap aula i molt menys centre escolar a les Badies.

Respecte de l'Institut de S'Arenal, que expliqui el perquè l'oposició va haver de recordar que no havia cedit en temps i forma els terrenys preceptius per la ubicació de l'Institut, com així havia indicat el Ministeri d'Educació i Ciència i que el retràs que avui s'arrastra és conseqüència del silenci administratiu que l'equip (PP-ASI), havia manifestat.

Aquesta explicació la pot facilitar, simplement llegint les actes corresponents dels Plens.

Després veurem "¿Qui llogarà cadiretes?"

Ha d'afegir i explicar també, quan pontifica que el Comerciant de Llucmajor sigui capaç de motivar el que se tengui més afluència de visitants al nostre poble, sempre i quan la desviació que l'autopista de Llevant produirà, tota

vegada que la darrera entrada de la mateixa a Llucmajor, serà en la rotonda del polígon industrial. Entén que el col·lectiu de comerciants no contempla la suficient serietat, en tant i quant ha de treballar a més contra els efectes aïlladors d'una autopista que els fa encara més enfora dels canals comercials. I els alenta a fer selectives les entrades a Llucmajor d'aquells que els convingui o els interressi.

Que expliqui en definitiva a quants de comerciants, petits establiments, beneficia en detriment d'altres tants, com a conseqüència del dràstic canvi que ha introduït amb la ubicació del mercat dels divendres. ♦

Ressó arriba al número 100

Era el juliol de 1988 quan va veure la llum el primer número de la revista Ressó de Campos. Han estat 10 anys de molta de feina d'un grup de gent, alguna la mateixa que al començament i altra que s'hi ha anat incorporant, que ha permès arribar a ser la publicació campanera de més durada de totes les que han existit fins ara.

És per això que quan arribam al número 100 ho volem celebrar amb tot l'esplendor possible. Per aquest motiu estam preparant un número extra amb el doble de pàgines de l'habitual i algunes seccions en color, la portada inclosa, que serà dissenyada pel prestigiós pintor argentí afincat a Campos, Horacio Sapere. El proper divendres dia 24 d'abril, a les 21:00, al Teatre Municipal de Campos (situat als darreres del bar Modern, al carrer de Santanyí), hi tindrà lloc l'acte de presentació. Hi participaran, a més a més dels principals directius de la nostra publicació, destacades personalitats del món de la cultura i de la política. Durant aquest acte es farà entrega d'un obsequi als col·laboradors fundadors de Ressó, als qui han dirigit la revista al llarg de les seves diferents etapes i als subscriptors que han romàs fidels a la publicació des de la seva sortida al carrer.

La festa no acabarà, emperò, així, ja que hi ha altres dos actes que ha organitzat l'Obra Cultural Balear de Campos, entitat editora de Ressó, per commemorar tan important event.

Així, el dissabte dia 25 d'abril, a les 21:30, tindrà lloc un concert del cantautor Biel Majoral al mateix Teatre Municipal. I dia 30 d'abril es tancaran els actes commemoratius amb un concert de rock que comptarà amb les actuacions dels grups Sosdara, Kontaminació Akústika i Midnight Blues Band que es celebrarà a partir de les 22:30 a la Plaça de Can Pere Ignasi.

Ens agradaria que aquesta festa no fos exclusivament campanera. Volem compartir la nostra alegria amb totes les altres publicacions en català de Mallorca i, molt especialment amb les de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i les de l'Obra Cultural Balear, col·lectius amb els quals ens sentim plenament identificats. Per això us volem convidar, als directius, col·laboradors i lectors en general de Llucmajor de Pinte en Ample a participar activament de la nostra joia i a publicar a la vostra revista, si ho creix convenient, la notícia del nostre centenari i de les activitats que organitzam per celebrar-lo, a fi que hi puguin assistir tots els interessats.

Moltes gràcies per avançat. ♦

Atentament, el tresorer de la revista Ressó
Jaume Lladó i Jaume

Sa penya d'es falcó

- Aquest mes de març ha sortit a la llum una nova revista, anomenada "Fora Vila-Migjorn". El mussolet, el lletraferit del grup dels rapinyaires de sa Penya, se n'ha alegrat molt; per ventura ara serà possible la realització d'una revista que agermani un poc els pobles que, essent tan pròxims geogràficament, són tan estranys en mútua conciença. Fa uns pocs anys es va intentar i no fou possible.

Una vegada llegida la revista, el que hi hem trobat a faltar ha estat la coherència entre el títol i els temes de què parla. Es diu Migjorn i no inclou Felanitx. Es diu Fora Vila i de les 38 planes de la publicació només en parla en dues.

***

- L'editorial de la secció campanera de la nova revista diu: "L'autopista de Llevant, un debat inexistent". La persona que l'ha escrita deu viure a la lluna, i si no, que ho demanin al seu batle, que fou l'únic del PP del Migjorn que es manifestà en contra, i de l'estirada d'orella que li pegaren els de Ciutat: encara la té vermella. A Lluemajor, l'Associació d'Empresaris, la cooperativa d'agricultors i un nombrós col·lectiu de ciutadans s'han unit per formar una plataforma antiautopista i a Felanitx, l'altre poble afectat, bona l'armaren amb en Matas i l'autopista. Si això és un "debat inexistent", que véngui Déu i que ho jutgi...!

***

- A l'entrevista del batle de Lluemajor, la darrera pregunta no té desperdici, per això és que la compliarem per tal que els nostres lectors puguin gaudir de l'interès de l'equip de govern en temes ecològics:

P- "L'equip de govern que presideix sembla estar molt interessat per temes ecològics i en la possibilitat de reciclar les matèries primes del municipi. Sabem d'un projecte per a l'embassament regulador i la depuradora de Lluemajor.

R- No fa molt encara que vàrem netejar l'embassament i vàrem treure una barbaritat de camionades de fang... un fang que abans, no ho oblidem, amb les aigües brutes i pluvials se n'anava a s'avene, amb el lògic perill de contaminació. L'hem netejat per posar en marxa un projecte que inclou la sembrada de canyes i la introducció de carpes a l'embassament, el que unit a la repoblació de collblaus ens podria proporcionar una reconfortant zona humida per al municipi. Estam en contacte amb la Societat de Caçadors per acotar tota la zona, com a reserva o refugi de caça".

- Fins ara, a les Balears només s'havien catalogat com a zones humides les "albuferes" de Pollença i d'Alcúdia, el "salobrar" de Campos i el "Grau", a Menorca. A partir d'ara, per obra i gràcia de les inquietuds ecologistes de l'equip d'en Gaspar, també hi haurà s'albufera-merdera de Lluemajor, la qual, per la gran extensió i de tan ecològica com serà és ben segur que farà possible inscriure el nostre poble al Guinness. Si això fos així, i perquè consti per a la posteritat de qui fou el seu autor, el falconet proposa que se li posi el nom de "S'albufera d'en Gaspar". ♦

PLAÇA 18 serigrafia

C/ SON JULIÀ, SOLAR A-65
POLÍGON INDUSTRIAL SON NOGUERA
07620 - LLUCMAJOR - MALLORCA
TELÈFON 66 04 22
FAX 66 19 22

35

FUNERÀRIA

Nostra Senyora de Lluc
A. SASTRE

C/ Revella 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Lluemajor)

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

PEUGEOT

Partner

Expert

ELS NOSTRES VEHICLES INDUSTRIALS VOS OFEREIXEN ROBUSTESA,
FIABILITAT, COMODITAT, SEGURETAT I MANEJABILITAT
C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

tina cebrián

ESTETICISTA

- Tractaments facials, línia
ESTHEDERM:

- purificants (ACNÉ)
- pells grasses
- pells sensibles
- tractaments reparadors i

hidratants

- Neteja de cutis
- Maquillatges
- Cursos d'automaquillatge
- Tenyit de pipelles
- Depilació cera teba i calenta
- Tractaments corporals
- Tractaments anticel·lulític
- Massatges
- Gimnàstica passiva

*per que la bellesa és
màxim de qualitat de vida*

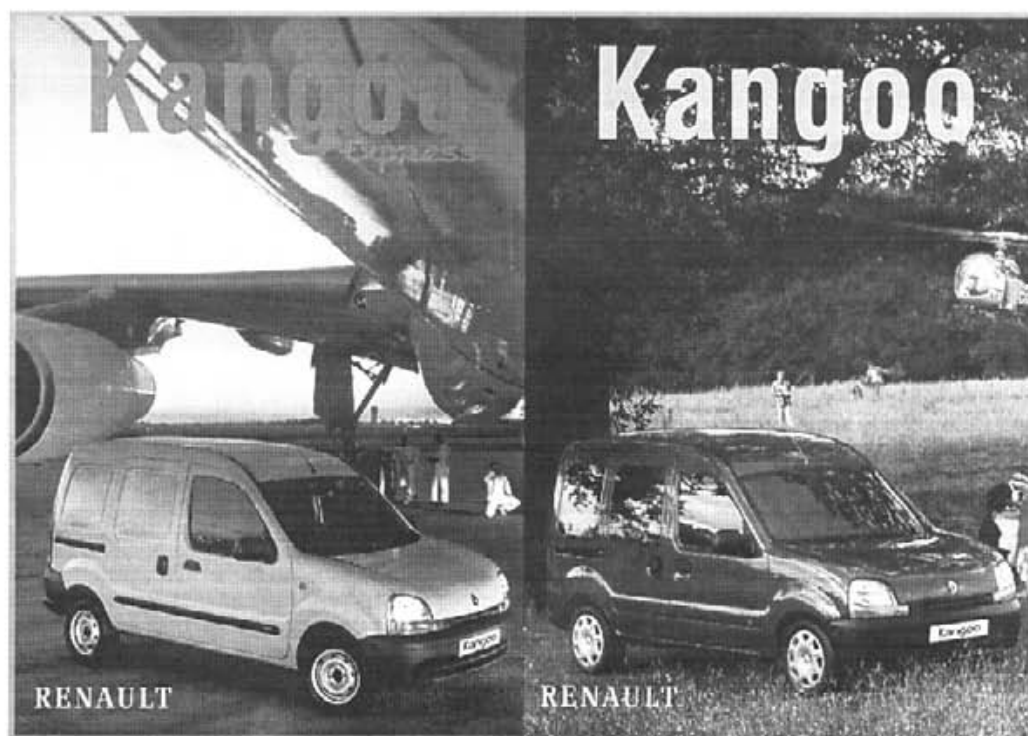
*A partir del mes d'abril al
carer Esde Tàrragona n.º 17
Telèfon 66 28 14*

Descomptes es tractaments facials
Bonificacions en tractaments corporals
Descomptes en la compra de productes

NO DEIXIS PASSAR AQUESTA OPORTUNITAT!!!

Visita'ns i diagnosticarem el teu problema sense cap compromís

36

RENAULT

RENAULT

RENAULT
EL PLACER
DE VIVIRLOS

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 i 66 00 41

Esports

Llucmajor esportiu (futbol)

M. Reinés

Fotos: J. Quintana.

PREFERENT

1 de març de 1998

Santa Ponsa, 2 - Espanya, 1

7-III-98

Espanya, 0 - Son Ferriol, 1

14-III-98

La Soledat, 1 - Espanya, 1
(gol de penal marcat per Magaña)

JUVENILS

Cala d'Or, 3 - Espanya, 5
Espanya, 4 (3 gols de Xisco Oliver i un de M. Gil) - Barracar, 1
Montaura, 7 - Espanya, 2 (Xisco i Maties).

CADETTES I

Joventut Ca'n Picafort, 0 - Espanya, 2
Espanya, 2 (Gálvez i Garí) - Sant Francesc, 1

CADETTES III

Atc. Rafal, 3 - Espanya Atc., 0
Espanya, 2 (Edi i Nadal) - Colònia, 3
Felanitx, 1 - Espanya, 8 (golejada amb gols de Dani -3-, Carmons, Nadal i Monserrat).

INFANTIL I

Murer, 2 - Espanya, 2
Espanya, 1 (M. Manresa) - Sallista, 0
Alcúdia, 1 - Espanya, 1 (Jesús).

INFANTIL II

Cardessar, 1 - Espanya Atc., 1
Espanya, 0 - Alcúdia, 5
Petra, 5 - Espanya, 1 (Pau Carbonell).

ALEVINS I

Espanya, 0 - La Victòria, 9

Benjamins F7 C.D. Espanya.

Sant Gaietà, 9 - Espanya, 1 (J. Oller)
Espanya, 4 - Sóller, 0. Gols locals de Oliver, Oller, Figue-roa i Nevado.

ALEVINS II

Montuïri, 3 - Espanya, 0
Algaida, 1 - Espanya, 1 (Cànaves).

CONSTRUCCIONS

LAMPINO, S. L.

Especialistes en reestructuració
de cases antigues

C/. Nord, 9 - Tels.: 66 04 88 - 66 17 61 - 66 08 38

Benjamins F7 C.D. Espanya Atlètic.

BENJAMI A

ra Raquel. ♦

Espanya Ate., 0 - Espanya, 6

Espanya, 9 - Campos, 2
Montuïri, 1 - Espanya, 11. Magnífica golejada de l'equip Ilucmajorer a càrrec de Pericàs -2-, Rullan, Noguera, J. Miquel, Oliver -2-, Morey, J. Ramon -2- i Guillem.

BENJAMI B

Espanya, 4 - Llubí, 0. Gols locals marcats per Carbonell, Salvà, Pedro i Biel.
Campos, 4 - Espanya, 0.

LLUCMAJOR II REGIONAL

Llucmajor, 2 - Patronat, 1
Llucmajor, 1 - B. Sa Pobla, 0.

FUTBOL FEMENI

Llucmajor, 2 - Barracar, 2. Els gols locals marcats per la jugadora Raquel. ♦

38

Notes Columbòfiles del mes de març:

J. Jaume

Les activitats columbòfiles d'aquest mes de març han estat les pròpies de la temporada de curses. Hem duit a terme quatre amollades des de la Península i tres de de l'illa d'Eivissa, les dues darreres han estat d'entrenament.

La característica més a destacar de les curses de velocitat d'aquest mes ha estat la manca de coloms a l'hora de cronometrar, el temps ens ha vingut de banda i les pèrdues han estat superiors a la darrera temporada.

Classificacions:

Calp 7-03-98 Classificació General

- 1- Bernat Bonet
- 2- Jeroni Tomàs
- 3- Francisco Rosselló
- 4- Jaume Server
- 5- Gil Garau

Classificació Designats

- 1- Jeroni Tomàs
- 2- Jaume Server
- 3- Gil Garau

- 4- Xim Janer
- 5- Julià Monserrat

Calp 14-03-98 Classificació General

- 1- Francisco Rosselló
- 2- Francisco Rosselló
- 3- Francisco Rosselló
- 4- Francisco Rosselló
- 5- Joan Jaume

Classificació Designats

- 1- Francisco Rosselló
- 2- Joan Jaume
- 3- Jaume Amengual
- 4- Bartomeu Barceló
- 5- Julià Monserrat

Oriola: 21-03-98 Classificació General

- 1- Gil Garau
- 2- Salvador Paniza
- 3- Col.legi Son Verí
- 4- Jaume Amengual
- 5- Llorenç Socias

Classificació Designats

- 1- Col.legi Son Verí

- 2- Jaume Amengual
- 3- Llorenç Socias
- 4- Antoni Oliver
- 5- Gil Garau

Calp 28-03-98 Classificació General

- 1- Llorenç Socias
- 2- Llorenç Socias
- 3- Francisco Rosselló
- 4- Forster i Miguel
- 5- Jaume Server

Classificació Designats

- 1- Francisco Rosselló
- 2- Jaume Server
- 3- Llorenç Tomàs Sastre
- 4- Gil Garau
- 5- Xim Janer

En aquests dies s'està duent a terme el TERCER TROFEU CIUTAT DE LLUCMAJOR organitzat pel Club Columbòfil Llucmajorer i patrocinat per l'Ajuntament de Llucmajor i el Consell Insular. En el proper número tendreu tota la informació. ♦

Club Joventut Lluçmajor

Mini femení

S'ocupa d'elles i les entrena: Meri Font

Guillem Oliver
Foto: C. Julià

L'equip està format per tretze nines de deu i onze anys; quasi totes d'onze, o sia de segon any dins de la seva categoria encara que és el primer que juguen; l'any que ve seran infants i sols farà dos anys que juguen. Aquest detall és molt de tenir en compte perquè ben aviat ja es nota l'experiència de la seva poca edat. No seria gens d'extranyar a aquestes nines fes tres anys que jugassin a bàsquet si és que venguessin de l'escola i pre-mini.

Són: Cristina Jaume, Marta Cerdà, Sònia Muñoz, Rosa Oliver, Sílvia Zapata, Elisenda Cantallops, Aina Garau, Esperança Cerdà, Magdalena Vich, Iolanda Acosta, Margalida Martorell, Isabel Tomàs i Neus Llompart. Dins de les seves possibilitats són jugadores preparades en físic i mentalitat de guanyadores. Ho han ben demostrat quedant classificades en tercer lloc del grup A. Aconseguir aquests resultats requereix una gran dedicació, lògicament per part de les nines i amb un especial interès per la seva entrenadora, Meri Font. Na Meri duu més de deu anys de dedicació al club, és molt seriosa en la feina, aplicant una dis-

ciplina constant que és la base de la força que demostra el conjunt a l'hora de jugar els partits. Les jugadores capten molt bé les indicacions i s'esforcen cada dia més en obtenir resultats positius. Na Meri n'està orgullosa i les jugadores ho estan d'ella.

Un cop acabada la lliga tenen una setmana de descans per, a continuació jugar el play-off.

Realment en començaren deu,

de les quals hi hagué quasi tot d'una dues baixes i després cinc nou fitxatges, i així s'ha anat formant aquest equip al qual se li auguren molts d'èxits. Nosaltres, des d'aquestes planes els ho desitjam perquè s'ho mereixen. Enhorabona i endavant. ♦

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunion
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Ensenyat

AGENT OFICIAL

Taller autoritzat

automòbils

PIVA MOTOR S.A.

C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

Club Lluemajor Gimnàstic

març, al Polisportiu Municipal de Lluemajor, participaren a la II Trobada de Centres Escolars G.R. en què prengueren part 140 gimnastes de diferents centres de Mallorca. Va ser un gran èxit, tant a nivell de competició com de públic assistent.

- Perfeccionament i competició: Són 21 nines que per les seves condicions físiques, tècniques i experiència, representen el municipi de Lluemajor a les diferents competicions escolars a nivell insular i autonòmic. Aquest grup es nodreix del de base o d'iniciació.

L'alt nombre de premis obtinguts a les competicions demostra ben a les clares l'eficàcia de la

M. Mas

El Club Lluemajor Gimnàstic va néixer amb la finalitat de fomentar la gimnàstica rítmica, dins de l'Esport escolar entre les nines de la nostra població.

Des d'aquell moment la seva trajectòria esportiva ha anat ascendint i superant-se de cada any, i ha quedat classificat entre els tres primers llocs als campionats de Mallorca i de Balears.

El club compta amb dos grups de gimnastes:

- Gimnàstica base o d'iniciació: Integrat a l'actualitat per 40 gimnastes que fan les primeres passes dins de la rítmica.

Aquestes nines, dia 16 de

feina de les dues entrenadores, Joana M. i Maria V. Garro i les seves ajudants Cati, Coco, Malena, Patricia i Catalina.

També són molt d'agrair els ajuts de l'Ajuntament de Lluemajor i de les diferents cases col·laboradores, sense els quals és ben segur que els esforços i la feina de mestres i de gimnastes no hauria tengut el lluïment que es mereix. ♦

40

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

Entre noltros

Naixements

- Ana Belén García Giménez, filla de Guillem i Teresa, nasqué el 26-2-98.
- Magdalena Bonet Puig, filla de Silvestre i Miquela, nasqué el 27-2-98.
- Marta García Morales, filla de Joan Vicenç i Maria del Carme, nasqué el 4-3-98.
- Laia Clark Ajos, filla de Richard Anthony i Marta Concepció, nasqué el 8-3-98.
- Elena Pulido Monteoliva, filla de Joan Josep i Maria Elena, nasqué el 12-3-98.
- Neus Martínez Tejada, filla de Diego i Maria del Mar, nasqué el 14-3-98.

Matrimonis

- Miquel Tomàs Gelabert i Francisca Torres Pericàs, es casaren el 14-6-97 a l'església de Sant Miquel.
- Manuel Campos Días i Pilar Romero García, es casaren el 5-4-97 a l'església de Sant Bonaventura.
- Joan Josep Gelada Soria i Maria Mercè Plata Barreto, es casaren el 14-2-98 a l'església de Ntra.Sra. de la Lactància (S'Arenal).
- Vicenç Martín Valdivia i Maria Pilar Massanet Barceló, es casaren el 14-2-98 a la Sala d'Actes de l'Ajuntament.
- José Pérez López i Valentina Todorova Peeva, es casaren el 13-3-98 al Jutjat de Pau.

Defuncions

- Jacoba Sastre Reixach, morí el 24-2-98 als 80 anys.
- Joana Maria Barceló Creus, morí el 28-2-98 als 96 anys.
- Monserrat Cànaves Perelló, morí el 25-2-98 als 67 anys.
- Juan Antonio González Jiménez, morí el 8-3-98 als 67 anys.
- Miquel Mulet Seguí, morí el 12-3-98 als 87 anys. ♦

ANTÒNIA ISERN

major

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

Sa Libreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

LLUCMAJOR

SERVEIS

INFORMATICS S.L.

S

C/. Major, 107 - 07620 - Llucmajor

Tel/Fax 12.07.97 - Mòvil 909.78.42.20

PERRUQUERIA PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Llucmajor)

Pes forat d'es moix

Fa dos mesos parlàrem de la necessitat d'arreglar certes voravies, una al carrer Major, que cada dia, necessàriament ha d'usar una persona major i invident, i l'altra al carrer Grup Escolar. Idò no, no en faltaria més, n'han arreglada una, del costat de la que denunciàrem, que estava en millors condicions. És segur que devia convenir a QUALCÚ.

Però no ens hem de desanimar, llucmajorers. Cada any hi ha Fires i cada quatre eleccions, úniques dates en què se renta la cara al Poble (conjunt d'edificis). Al Poble (conjunt d'habitants) ens la rentan cada dia, i la butxaca també. ♦

42

Passatemps

Sopa de lletres

11 Compositors Musicals

Llorenç Mascaró

Col.lecció Primavera i Estiu '98
Gran assortit de roba, xandalls i esportives
Llistes de Comunions

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

A	E	B	H	C	I	G	D	F	G	R	I	E	G
W	A	I	M	D	O	A	E	O	J	A	N	C	F
I	E	T	K	S	O	O	K	I	G	E	I	L	D
B	I	S	O	D	A	N	A	R	G	D	R	O	M
M	C	N	A	B	E	C	A	O	L	L	E	R	I
A	F	D	I	B	E	P	N	A	O	S	H	O	B
U	H	R	R	C	T	D	B	J	D	I	C	P	E
F	Q	E	M	A	N	O	G	I	L	O	C	A	R
U	D	W	A	N	C	A	B	D	Z	I	O	M	A
A	V	U	F	S	N	L	M	H	A	E	B	P	O
C	M	O	E	Z	R	H	Z	R	X	A	T	I	S
H	U	R	N	W	C	G	A	X	C	R	O	B	Z
E	F	B	O	I	L	Y	X	H	L	E	P	Y	A
B	N	A	Q	F	B	H	A	J	O	S	W	I	T

Solució del mes passat:

- Alumini	- Níquel
- Bronze	- Plati
- Coure	- Plom
- Estany	- Urani
- Ferro	- Zinc

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatria
Cardiologia i Aparell Respiratori
Otorrinolaringologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Neurocirurgia
Cirurgia Plàstica i Reparadora
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)

Clínica Dental
Ortodòncia
Maxilo Facial
Psiquiatria
Psicologia
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Reumatologia
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Podologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO CAJA SALUD - MEDIFIATC
GROUPAMA - NOVOMEDIC - ONCE - PREVIASA - SANITAS - VITALICI - L'ALIANÇA - WINTERTHUR
ALLIANZ-RAS - MUTUA D'ACCIDENTS: FIMAC - FREMAP

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 12 00 64 - Fax: 12 04 26 (Llucmajor)

SYP

SERVEI I PREU

MÉS DE 1000 ARTICLES

EL COMPROMÍS

ESTAVI I QUALITAT

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*Bienvenido
al nuevo Golf.*

Ofrecer las más modernas medidas de seguridad ha sido otro de los grandes objetivos a la hora de crear el nuevo Golf.

AUTO - ELECTRIC
Barceló
S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 26 - Tel. 66 01 70

25

aniversari
1973-1998

TALLER 3r CLASSIFICAT NACIONAL
JETRONIC-CUP
1995-1997

- ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA
- INJECCIÓ BENZINA
- FRENS I ABS
- AIRE CONDICIONAT
- MECÀNICA EN GENERAL
- ENERGIA SOLAR
- VENTA MAQUINÀRIA

AGRAÏM LA VOSTRA CONFIANÇA